

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 126. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Csütörtök, 1928 június hó 7.

MIND DÖBBENETESEBBEN,

mind lesújtóbban és bántóbban bontakozik ki annak a rettenetes rémtettnek a képe, melyet Románia közoktatásügyi minisztere számos magyar iskola nyilvánossági joga megvonásával nyelvünk, kulturánk, nemzeti állásunk ellen elkövetett. Ezzel a herosztrateszi tüzgyújtással, mely az ország erkölcsi és szellemi vagyonának, művelődésének és társadalmi összhangjának, a konszolidáció legbecsebb biztosítékait, ősi, nemes, hivatásos tanintézeteket rombolja össze, betetőzte egy évtized óta folytatott civilizátorikus munkáját. Egy magát a Nyugathoz számító nagy ország művelődésének legfőbb irányítója, aki az oktatás és nevelés nagyszerű céljának a kitűzésére, a megszervezésére, az arányosan és méltányosan való elosztására van hivatva, felokmányt, mely az ország erkölcsi és szellemi vagyonának, művelődésének és társadalmi összhangjának, a konszolidáció legbecsebb biztosítékait, ősi, nemes, hivatásos tanintézeteket rombolja össze, betetőzte egy évtized óta folytatott civilizátorikus munkáját. Egy magát a Nyugathoz számító nagy ország művelődésének legfőbb irányítója, aki az oktatás és nevelés nagyszerű céljának a kitűzésére, a megszervezésére, az arányosan és méltányosan való elosztására van hivatva, felokmányt, mely az ország erkölcsi és szellemi vagyonának, művelődésének és társadalmi összhangjának, a konszolidáció legbecsebb biztosítékait, ősi, nemes, hivatásos tanintézeteket rombolja össze, betetőzte egy évtized óta folytatott civilizátorikus munkáját.

Abba már belefáradtunk, hogy a román iskolázás magyar uralom alatti helyzetét állítsuk szembe a magyar iskolázás sorsával a liberális Angelescu-uralom alatt. Mit érne a legbeszélőbb példa is arra, hogy a magyar tanügyi politika legizsibb sovinizmusa sem jutott soha arra a gondolatra, még kevésbé cselekedetre, hogy másnyelvű iskolákat minden előzetes figyelmeztetés, intés, eljárás, vizsgálat nélkül tömegesen halálra ítéljen, egyenesen a törvény ellenére, annak a cinikus megtagadásával? Mit érne idéznünk mind azokat a könnyűségeket és méltányosságokat, melyeket a magyar kormányok változatlanul biztosítottak a román iskoláknak, mikor fenntartó egyházaik autonómiáját respektálták, a szükségszerű állami ellenőrzést a leglojálisabb módon gyakorolták, az iskolák egész strukturájában, nyelvében, szellemében, hivatásában, érintetlenül, bántatlanul hagyták a román mivoltot, s amikor még egy főbenjáró dolgában is egyszerű vizsgálattal elégedett meg a magyar kormány?

Eh, az összehasonlítás legszembeütőbb adatait is hiába vagdosnánk ennek a megátalkodott rendszernek az arcába. És hiába hivatkoznánk az itthoni közélet civilizátorikus érdekeire, az egymással való harmónia szükségére, a legszentebb emberi, polgári, nemzeti jogokra. Hiába ígéretek, köteleességekre, nagy állami érdekekre. A hatalom szembe kacag és tovább rombol.

Most már nagy elhatározásoknak, komoly és elszánt cselekedeteknek kell következnie. Törvényességi pillanat, amit az igazság tudatával, a törvényesség útján, férfias erővel kell megragadnunk s el nem engednünk. Az a pár havi halasztás, amit a miniszter halálraírt iskoláinknak adott, nem teszi kisebb a bünt és nem csökkentheti köteleességünk súlyát. Az elhatározó harcra készen kell állnunk, s ha kell, elszántan végig harcolnunk.

Botrány az Erdélyi Bankszindikátus közgyűlésén

Puskás Istvánt nem akarta szóhoz engedni a hallgatóság

A közgyűlés foglalkozott a Brassói Lapok állásfoglalásával

Kiküldött tudósítónk távirati jelentése

Gyergyószentmiklós. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Erdélyi Bankszindikátus vasárnap lezajlott gyergyószentmiklói közgyűlése hitünk és reményünk szerint az egészséges magyar gazdasági élet és a becsületesebb közéleti mentalitás kialakulásának bevezető akkordja lesz. Örömmel és elégtétellel kell leszögeznünk, hogy erőteljes és népünk érdekében multhatatlanul szükségesnek ítélt állásfoglalásunk nem volt hiábavaló. Amikor a mindent felülmúló nagy célok, ki nem játszható és el nem ferdíthető közérdekről van szó, akkor nem lehet helye az egyéni érdekek meggondolatlan előtérbe helyezésének. Az igazság, — a közérdek és nem néhány ember igazsága, — mindig vajudón születik meg, s ennek a vajudásnak vannak is és lennek is olyanok, akik áldozatul esnek. Áldozatul kell esniök mindazoknak, akik akár személyükkel, akár egyéni érdekükkel, vagy érdekeltségükkel utban állottak. Ezért üdvözljük örömmel a bankszindikátusi közgyűlés eseményeit. Ha botrányokon keresztül is, de tisztult a felfogás, látóbbak lettek a szemek és megmozdultak a szívek. A bankszindikátusi közgyűlés megsejtette azt a közhangulatot, aminek teljes kialakulását minden erőnkkel sürgetni fogjuk továbbra is:

legyen szív és lélek azokban, — és nyilatkozzék is ez meg minden cselekedetükben, — akik népünket vezetői akarják és a pártfogásért pártfogást ígérnek.

A Bankszindikátus az a szerve az erdélyi magyar közéletnek, amely ennek a megvalósítására ereje és hatalma segítségével első sorban hivatott. Mi tisztában vagyunk ezzel, s most megállapítjuk, hogy a Bankszindikátus is megértette a mi intenciókat. Erős és tehetős szerveink gyengítésére, vagy megbontására sohasem törekszünk, de követeljük, hogy ezek a szervek csakugyan a mieinknek legyenek minden tevékenységükkel és a nép iránt kötelességnek vett jóindulattal.

A közgyűlés lefolyása.

A szindikátusi közgyűlés lefolyásáról a következőket jelenti kiküldött munkatársunk:

Az elnöki megnyitó kitért azokra a cikkekre, amiket a Brassói Lapok Gyergyó és Csik gazdasági helyzetéről, s ezzel kapcsolatban

a népet végső romlásba kergető bankuzsoráról közölt

A kérdés körül heves vita fejlődött, a melynek során az a vélemény alakult ki, hogy

a közgyűlés a cikkek megállapítását egyes esetekre vonatkozólag igaznak ismeri el,

ha azonban a támadásnak egyetemes éle volt, úgy a támadást visszautasítja.

Meg kell itt jegyeznünk, hogy támadásunk természetesen nem lehetett egyetemes jellegű, már csak azért sem, mert mi bűnök, s nem szervezeteket támadtunk.

A közgyűlés kiemelendő pontja volt a csiki és gyergyóvidéki Gazdasági Egyesület memorandumának benyújtása. Ez az erős hangú memorandum, amit az Egyesület nevében Gaál Alejos dr. adott át az elnöknek, keserű hangon panaszkodik föl, hogy

a bankok magas kamataikkal a végső romlásba és elkeseredésbe kergetik a székelységet.

Azokat a tényeket szögezte le ez a memorandum, amiket mi is megállapítottunk, csak hogy sokkal súlyosabb szavakkal és a székelység naponként növekedő nyomorának megrendítő színezésével.

A közgyűlés elnöke megleghangon mondott köszönetet az erőshangu memorandumért, ami arra is jó lesz, hogy a kormány ellen fegyverül használja a kisebbségi bankok védelmi harcában. Igéri, hogy a memorandum tanulmányozás alá veszi és tekintettel lesz a benne kifejezett népi érdekekre a fióktézetek létesítésének kérdésénél.

Kitör a botrány.

A közgyűlés egyik programpontja volt Puskás István gyergyószentmiklói bankigazgató előadása Gyergyó gazdasági helyzetéről. A közgyűlés nyilvános volt, s így a begyűlt érdeklődők zsufolásig megtöltötték a termet. Amikor Puskás felállott, a közönség harsány tiltakozásba fogott.

— Le vele! Le vele!

Az elnök Gyárfás Elemér végül a terem kiürítésével fenyegette meg a tiltakozókat, mire annyira elült a zaj, hogy Puskás viszonylagos csendben megvárhatta előadását.

Puskás István előadása végén vizsgálatot kért a bankszindikátustól bankja kamatpolitikája ügyében.

Az elhangzott beszédekről és a közgyűlés közérdekű határozatairól tudósítónk hazaérkezése után adunk bő tudósítást.

MONTE-CARLO

Levél a játékbankból

*

Ott ültem a játékasztalnál, ahol már száz és száz egzisztencia ment tönkre (esetleg egy-kettőt itt alapoztak meg) és óvatosan, rendszerem szem előtt tartásával, rendíthetetlenül tettem a tíz frankos zsetonokat egyszer a felső és középső, egyszer pedig a középső és alsó számcsoportokra, mintha erre valamely fogadalom kötelezne.

Már összegyűlt vagy kétszáz frankom, mikor valaki mögöttem megszólalt — magyarul.

— Uram, ezzel a módszerrel csak elvérezni lehet. Hogy ön mégis nyer, ez azt mutatja, hogy hallatlan szerencséjével játszik.

Hátrafordultam, hogy megnézzem, ki lehet jóakaratu honfitársam. Egy markánsarcu fiatalember mosolygott mögöttem, akinek az arcán meglátszott, hogy az élet kellemetlen oldalai sem ismeretlenek előtte, vonásai kemények, elszántak.

A beszélgetés megkezdődött és bizony sosem tapasztaltam volna annyit rövid pár óra alatt, ha kedves új ismerősöm, ki a kaszinó mindennapos vendége, nem magyarázta volna meg az érdekes szokásokat, nem mutatta volna be a kaszinó törzsközönségét és nem magyarázott volna meg mindent, ami után kérdezősködtem.

Mint tudjuk, Monte Carlo Monaco nagyhercegség „fővárosának”, Monacónak testvérvárosa. A párezer lakósu kis város 1918 óta francia protektorátus alatt áll és különálló szuverenitását csak a jogászok ismerik. A laikus utazónak bizony nem is jut eszébe, hogy a mentoni villamos szakaszjegyével idegen államba utazik és ez nem is tűnhetik fel, hisz a nyelv, a szokások, stb. mind francia, még a közlekedési rendőr is francia formaruhát visel, ki gondol itt idegen államra? Csak ha az ember egy „Ansichtskártyát” küld haza, akkor tűnik fel legelőször a monacói bélyeg. A nagyhercegség lakosait egyedül és kizárólag a kaszinó tartja fenn, amelynek 3000 alkalmazottja által, közvetlenül, vagy közvetve, de minden bennszülött jövedelemhez jut. Még hozzá elég szép jövedelemhez. A kaszinó bevallott tiszta haszna az elmúlt évben csekély 70 millió frank volt! Hogy Monakó bennlakóit valahogy el ne fogja a szenvedély, szigorú rendelet tiltja, hogy monacói állampolgárok a kaszinó küszöbét átlépjék. Ott csak az idegent szabad kifosztani, ezeket azonban kell, mert hát különben hamar bekövetkeznék az államcsőd.

Európa összes nemzetiségei képviselve vannak a játékosok soraiban, ahová csak szigorú ellenőrzés után lehet bejutni. Ennek dacára, ritkán ugyan, de egy-két botrány mégis előfordul. Ilyenkor aztán a szolgák, akik úgy járnak a termekben, mint nálunk a detektívek, minden zaj és feltűnés nélkül kiteszik a pénzt követelő egyént. A nézeteltérések rendes oka ugyanis, hogy mikor ketten, vagy többen tesznek ugyanarra a számrára és az véletlenül nyer — többen jelentkeznek pénzért, mint a hányan az illető számat megtették. Ilyenkor a kaszinó felistenei, a krupiéék döntenek és az ítélet ellen nincs apelláta. Hölgyek mindig előnyben részesülnek (ugy látszik, a krupiéék igazi gentlemanek), na meg azok, akik „pour les employes” jelszóval nem tíz, hanem száz, esetleg ezer frankkal szokták a krupiéék napi bevételét növelni. A tisztviselő urak ugyanis fizetést nem kapnak, hanem ezekből a pénzekből gazdagszanak meg.

Ha a játékasztalok közönségét végignézzük, öreg hölgyek dominálnak, nemcsak számszerint, hanem játékszenvedélyt illetőleg is. Képesek órákhozat egész köteteket teleírni, míg végre egyszer tesznek és hazamenve, próbálják rendszerüket megalkotni, a csodagép titkába belelátni. A rendszer mindig jó, de azért az öreg hölgyek persze veszítenek. Ezt különben el lehet érni rendszer nélkül is, mint az a bizonyos délamerikai is elérte, aki a minap annyira leégett, hogy kénytelen volt luxushajóját elzalogosítani, hogy hazautazhasson. Sokat viszont csak az nyerhet, aki sokat reszkiroz. E szabály meglevenítője az angol főúr, aki mindennap pontosan tizenegy órakor megjelenik titkárával, az egyik asztalon minden elképzelhető számot, szint és csoportot ezresekkel megtesz és akár nyer, akár veszít, a

nélkül, hogy szempillája megrebbenne, — megy haza. Azt mesélik, hogy nem egyszer „spengolta” a bankot.

Kevesebb szerencsével játszott egy ismert magyar arisztokrata, aki ma Marseilleben tányérmosogató, de azért minden héten átjön egyszer, hogy kevés pénzecskéjét elveszítse.

A 10—50.000 frankos tétel nem is olyan ritkák, különösen a kaszinó szentélyeiben, a bakk-termekben, ahonnan a magas belépődíj is már visszariasztja az embert.

Vezetőm majdnem minden játékost ismert és őt is mindenki barátságosan üdvözölte. Nem csoda; másfél éve mindennap itt van, de nemcsak szenvedélyből — ez jelenleg a hivatása! Lassanként összeleplegtem és akkor elmesélte, hogy egy nagy regényen dolgozik, melyet a közeljövőben fejez be és amelynek meseje Monte Carlóban játszódik. A mese azonban valóság, alakjai élnek és a főhős, a titokza-

tos „Madame Zéro” tényleg nem egyszer ijesztette meg a bankot hallatlan szerencséjével.

Kérdéseimre elmesélte még, hogy hőseinek lelkiállapotába csak úgy tudta magát beleélni, hogy maga is a szenvedély rabjává szegődött; volt már a legnagyobb gazdagság parnasszusán, de nem egyszer hordott köveket is a tengerparton. És míg másoknál ez az utolsó stáció a revolvergolyó előtt, addig ő ilyenkor kezdte magát megfigyelni és ilyenkor tudta regényalakjait leghívebben megrajzolni.

Ezt már hazafelé menet mesélte. Utközben még megmutatta azt a sorompót, amelyre egy pár éve a magyar rendőrtisztikar egyik legvidámabb és legtehetségesebb tagja akasztotta fel magát, mert végkielégítését elnyelte a bűnös asztal. Akkoriban rövid napihir tudatta a szomorú eseményt, ma már mindenki napirendre tért felette.

g. m.

NANU DENUNCIÁL

Szabad-e azt mondani, hogy a kormány megbukott?

Székelyudvarhely. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hatósági erőszakoskodásnak egy kiáltó példája játszódott le a napokban az udvarhelymegyei Felsőboldogfalván. Molnár Aladár állami tanító, református kántor — éppen temetésre készült, amikor megjelent nála a község egyik detektívje és a tanítót felszólította, hogy azonnal jöjjön a jegyzőhöz. Hiábavaló volt minden kérés egy kis haladékért, a detektív kérlelhetetlen maradt. A jegyzői irodában már várt rá a székelyudvarhelyi sziguranca alfőnöke:

— Kinek mondta maga azt, hogy a kormány megbukott? — fogadta Molnár az alfőnök.

— Én csak azt kérdeztem a vendéglőben, igaz-e, hogy a kormány megbukott? — hangzott a válasz.

— És ki mondta ezt önnek?

— Éppen itt a jegyző ur — s rámutatott az ott ülő Nanu Szilveszter jegyzőre, aki csak ennyit mondott:

— Gyerünk a szigurancára.

Molnár Aladár megindult gyalogszerrel a detektív kíséretében Székelyudvarhely felé.

Itt megvizsgálták a dolgot s megállapították, hogy a vád alaptalan, s ha még Molnár tényleg híresztelte volna is a kormány bukását, akkor sem követett volna el államellenes bűnt.

Kiderült, hogy a feljelentést maga Nanu Szilveszter, a felsőboldogfalvi jegyző tette meg, akit az egész faluban mint agent-provokatőrt ismernek. Nanu nem elégedet meg azal, hogy Molnárt a sziguranca elé vitte, még hat falubeli harisnyás székelyt is elvittek aznap Nanu feljelentésére a székelyudvarhelyi szigurancára, akik ellen a vád szintén a kormánybukás álhíre körül forgott. Szerencsére a hat székelyt is jegyzőkönyv felvétele nélkül haza engedték.

Nanu Szilveszter a falu barátjának játsza ki magát, befurakodik a székelyek bizalmába s olyan nyilatkozatokra készíti, amelyeket aztán a nép ellen használ fel.

Nanu mester — ugy látszik nagyon vigyáz a kormányra. Felsőboldogfalván nem szabad azt mondani, hogy a kormány megbukott. Legföljebb óhajtani. Azt meg Nanu sem tilthatja meg.

Nanu, majd megtilthatja!

A Krisztushívő Zsidók budapesti gyűléséről

A gyűlés meghívott szónoka: Podmaniczky Pál báró volt.

Hevesi Simon főrabbi nyilatkozik

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kétkedő mosollyal olvastuk hirdetőtáblájukat. Egyszerű fehér papírlap ez. A Methodista Egyház dob-utcai éttermének az ajtaján függ:

A Krisztushívő zsidók gyűlése
este fél 8 órakor.

Amint beléptünk a gyülekezet termébe, nagy meglepetés ért bennünket. A hallgatóság a legkülönbözőbb társadalmi rétegekből verbuválódott. Egy nem-zsidó is jelen van: Podmaniczky Pál báró. És a többiek? Találkoztunk itt ügyvéddel, fogorvossal, tanárral, a zsidó rabbiképző hallgatóival, a boltiszolgáló ugyszólván minden foglalkozással. Még Róbert bácsi, a szegények szakácsa is eljött. Ő is „Krisztushívő zsidó”...

*

Munkatársunknak alkalma volt Podmaniczky Pál báróval elbeszélgetni, aki a furcsa gyülekezettel kapcsolatban a következőket mondotta:

— A szekta elnevezése mindent megvilágít. Zsidók, de — hisznek Krisztusban. Az ótestamentum mellett elfogadják és hiszik az új testamentumot. Nincs közöttük egyetemi felvételre pályázó diák... Nincs közöttük köz hivatalra váró ember... Az ilyenek nem a

Krisztushívő zsidókhoz jönnek, hanem — kitérnek.

A Miatyánk — héberül

A gyűlés megkezdődött. A Miatyánkat mondta el, — héberül egy hetven év körüli bácsika. Hőfehér haja, jobb öltözkéti öregr. Feiks Ábrahámnak hívják. Nagy talmudista és — Krisztushívő zsidó.

Ezután Podmaniczky Pál báró a Biblia római leveleit közvetlen hangú vallásfilozófiával fejtegeti. És a gyülekezet rajongással figyeli.

*

A riporter nem lehet egyoldalú. Fölkerestük tehát Hevesi Simon dr. főrabbit. Eleinte nem akart nyilatkozni. Végül mégis elmondta véleményét az ügyvel kapcsolatban.

— Nem tulajdoníthatok — mondotta — nagy fontosságot az ügynek. Forrongó idők utchatása az ilyen szekták alakulása. A felekezetközi béke megkívánja, hogy tiszteljünk minden olyan hitet, amelynek lényege: „Hiszek egy Istenben.”

(—i. —s.)

ÁPOLD
LÁBADAT

PODOLLAL

2564

Szépség — fiatalság titka

az archór helyes ápolása. Ez pedig csak kizárólagosan a világhírű „Mária Szepelő krém”-mel érhető el. Száraz és zsíros krém ára 35 lej. Puder 20 és 35, szappan 18 lej. Postán is megrendelhető! 150 lejnél portómentes szétküldés. Minenütt kapható. Főlerakat: Császárgyógyszertár, Tg.-Mures.

2717

Mégsem egyszerre fojtják bele a szuszt a Bánság iskoláiba... majd jövőre...

A kultuszminiszter kegyes távirata!

Temesvári tudósítónk jelenti: Elsőnek adott hírt a Brassói Lapok arról az egész magyar közvéleményt felháborító közoktatásiügyi miniszteri rendelkezésről, amely több mint 8 magyar felekezeti iskolának a teljes megfojtását jelentette. Tudósításunkban ismertettük a Bánság magyarságának és a nagytömegű katolikus társadalmának elementárisan megnyilvánult, szinte lázas tiltakozását, a környékén radikális rendelkezéssel szemben.

A nagyfokú elégedetlenséget még az alábbi, most érkezett hivatalos távirat sem oszlatta el, amelyet a kultuszminiszterium intézett Pacha apostoli kormányzóhoz. A távirat arról értesít, hogy „azoknak a magániskoláknak nyilvánossági joga, amelyek ezzel eddig is rendelkeztek, továbbra is megmarad azzal a megkorítással, hogy a Consiliul Permanent a

jövő tanév kezdetén intézkedik oly irányban, hogy ezek az iskolák a törvény rendelkezéseivel alkalmazkodjanak.

Mi ez?!

Könnyen megérthető...

Némi, egészen csekély megnyugvást mégis hozott a távirat, azt tudniillik, hogy legalább ebben a tanévben, — melynek egészen a végén vagyunk, — a tanulók nem kényszerülnek az egész esztendőn át tanult anyanyelvükön tanult tárgyakból — románul vizsgázni és hogy a szülők egyelőre megmenekültek a vizsgadíjak igen súlyos terheitől.

Mi lesz azonban a jövő esztendőre? A hivatalos távirat érthetően beszél.

Ajánljuk a Magyar Párt parlamenti tagjainak elsőrendű figyelmébe!

Furcsán minősít és ítélkezik a csiki prefektus

Egy fegyelmi vizsgálat kalandos mellékkörülményei — Gyergyószentmiklóson kincset ér a csiki prefektusnak egy használható liberális magyar

Gyergyószentmiklós. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egyetlen ember méltatlan viselkedése egy egész város békéjét dühít fel. Különösen egy olyan városban, mint Gyergyószentmiklós, ahol minden fájdalom létszerűen fáj, ahol már a kis dolgok is óriási jelentőséget nyertek, ahol a jégesőként zuhogó árnyékok zürzavarában a polgárok elveszítik az élethelyzetük és itélőképességüket. Mi is a sok közül az, ami a legtöbb bajt és keserűséget okozza?

Tetőződik az elkeseredés akkor, ha a méltatlan viselkedést a polgárság a város egyik főtisztviselője részéről tapasztalja, akivel lépésről lépésre érintkeznie kell.

Pontosan ez az eset áll fenn Gyergyószentmiklóson.

A város polgársága hónapok óta panaszkodik Kassai Imrére, akinek hivatalos címe: a városi adminisztráció főnöke. A panaszok feljelentéseket is termeltek ki Kassai ellen. A feljelentéseket fegyelmi vizsgálat követte, aminek eredménye prefektusi végzés lett. A prefektusi végzés azonban nem elégítette ki a hozzáfűzött várokozásokat. A prefektus elismertette a Kassai ügyét. A város polgárságának elkeseredése pedig a tetőpontra emelkedett.

A Kassai elleni vádpontok.

Nem árt, ha nyilvánosság elé visszük ezt a ügyet. Már csak azért sem, mert sok kiadvány városban találhatjuk analog mását.

A feljelentést Kassai ellen még az elmúlt évben megtették. A vizsgálat sokáig húzódott, mert az illetékesek nehezen határozták el magukat arra, hogy Kassai ellen eljárjanak. Végül mégis fegyelmi vizsgálat lett a dolog vége. A prefektus Cotta Salamon járási főszolgabíróval delegálta a vizsgálat lefolytatására. Cotta Salamonnak sok mindent ki kellett vizsgálnia. A Kassai ellen beadott vádirat terjedelmes és érdekes volt. Ilyeneket is mondott többek között:

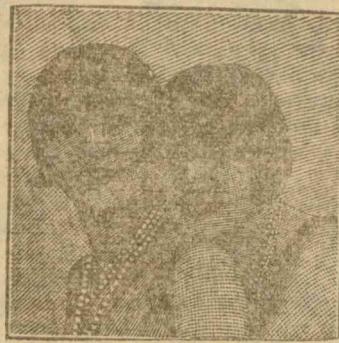
Kassai Imre, mint lakáshivatali tisztviselő felektől pénzt fogadott el a lakáskiutalványért. A város pénzét hónapokig használta saját céljaira. 1927. május 18-án felvett a város-

Öt egészségügyi parancs:

1. Gyomorbántalmak esetében az előpataki víz legyen gyógyszered
2. Májbaj és sárgaság ellen az előpataki vizet használd.
3. Vérszegénységet és sápkort előpataki vízzel gyógyíts.
4. Általános gyengeség esetén előpataki vizet igyál.
5. Asztalodon előpataki víz legyen.

976

Hogyan távolítható el a haj és fölösleges szőr

borotva és szőrtelenítő nélkül?

Nem kell mást csinálni, minthogy keveset ebből a csodás, illatosított „TAKY”-kenőcsből, úgy „a” hogy az kijön a tubusból, várjon öt percig, mossa le keves vízzel és bőre teljesen fehér és sima lesz, minden fekete pont nélkül. Hogyan használhat ezek után valamelyik nő még borotvát, amely karcos, pattanásokat okoz és fekete pontokat, amitől a haj kemény és karcos lesz, mint egy férfi szakállá; vagy valamilyen közönséges szőrtelenítő szert, aminek használata komplikált és szaga kellemetlen! Használatában gazdaságos, ártalmatlan, a „TAKY” megakadályozza a szőr növekedését, amely lassanként elszárad és eltűnik. Megállapítjuk, hogy a „TAKY” megfizethetetlen találmány a női szépségápolás terén, leginkább ma, a rövid haj és az átlátszó harisnya divatjának idejében.

Dolly Sisters

JEGYZET: A „TAKY” kenőcs (S. G. D. G. törv. védve) az ország minden illatszerkereskedésében kapható. Ha az Ön szállítója nem tartaná raktáron, küldjön 100 lejt a Parfumeria Elite, București, Calea Victoriei címére és postai útdíjjal készen veszi frankó és diszkrét csomagolásban.

Övakkodjék minden értéktelen utánzattól.

zára. A prefektus meggyőződött, hogy a vádlott csakugyan szabálytalanságokat követett el, ezért, hivatali hanyagság címén, megvonta Kassainak egy félhavi fizetését.

Gyergyószentmiklós elképpent egy kicsit erre a végzésre. Legalább is a felfüggesztést várta. Dehát nem történt, amit várt, s ez ellen nem tehet semmit, legfeljebb egy új feljelentést Kassai ellen, ami — bizonyosra vehető — megint csak egy ilyen döntéssel végződik. Mert ahhoz igazán joga van a prefektusnak, hogy önmaga állapítsa meg: mit is tart a jelenlegi körülmények között súlyos és menthető hivatali szabálytalankodásnak, vagy pláne visszaélésnek.

Gyergyószentmiklós úgy hiszi, hogy a dolog érthető. A legutóbbi liberális gyűlésen Kassai képviselte a liberálisokat. Kincset ér a csiki prefektusnak egy ilyen ember. Nem is ejtheti el. De más érdemei is vannak Kassainak, amint a prefektusi döntés indoklásában olvasható: „Kassai volt az első, aki a gyergyószentmiklósi városházán az impérium-változás idején szolgálatait felajánlotta a román államnak, akkor, amikor a többi tisztviselő majdnem valamenyen visszautasították ezt a szolgálatot.”

Ezt mi így mondanók: Kassainak sikerült akkor is hivatalában maradnia, amikor a többi magyar tisztviselőt egymásután dobták ki állásából. Dehát a prefektus másképp látja a dolgokat mint mi, másképpen értékeli és másképpen minősíti. Ezt tőle nem is vehetjük rossz néven. Annyit azonban minden értékelés és minősítés mellett beláthat, hogy nem lehet jó tisztviselő az, aki az egész város előtt eljátszotta hivatali tekintélyét. Becsülje meg máshol Kassait, olyan helyen valahol, ahol nem hivatja ki maga ellen Gyergyószentmiklós haragját.

A jövő tápláléka: a tüzfából nyert szénhidrát

Drezda. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A németországi vegyészek szövetségének közgyűlésén Bergius dr., a szén csepfolyósításának föltalálója előadást tartott, amelyben a fa anyagának emésztésre alkalmas szénhidrátokká való átalakításáról értekezett. A szénhidrátok csoportjába tartozik a cukor is. Bergius dr. kísérletei és elméleti kutatásai alapján felvetette azt az ötletet, mint lehetne a tüzfából, illetve annak cellulóz tartalmából táplálkozásra alkalmas szénhidrátokat nyerni, amivel beláthatatlan jelentőségű nemzetgazdasági problémát oldhatnának meg. Bergius dr. hosszú, türelmes és fáradságos munkával üzembe hozott egy gyárat, amely a tüzfát táplálkozásra alkalmas szénhidráttá alakítja át, de mint kifejtette, még sok technikai részletkérdést kell megoldani, a míg felfedezéséből komoly iparág fejlődhet.

A fegyelmi vizsgálat kalandos körülményei.

A prefektustól kiküldött Cotta Salamon a legjobb tehetsége szerint kivizsgálta a kérdéses vádpontokat és erről szóló jegyzőkönyvben megállapította, hogy a vádak legtöbbje bizony megfelel a valóságnak. A jegyzőkönyvet aztán felküldték a prefektusnak, hogy hozzon ítéletet. A prefektus azonban még mindig nem akart ítélkezni. Megállapította, hogy Cotta Salamon csak a vád tanuit hallgatta ki s a védelemmel nem törődött. A jegyzőkönyv visszakerült Gyergyószentmiklósa és külső nő, pontosan Kassainak a kezéhez, akit a prefektus jóindulatúan felszólított, hogy tegye meg igazoló jelentését.

Kassai megtette a kért igazoló jelentést.

És ezután megszületett a várvárt prefektusi döntés, amit 3525—1928 szám alatt kézbesítettek ki a gyergyószentmiklósi városhá-

Az igazságügyminiszter meg akarta fojtani a bukaresti Magyar Társulatot

Kulisszatitkok az „Universul” újságpalotájának építése körül

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Még a múlt év tavaszán hatalmas és nagyszabású újságpalota építését kezdte meg az Universul. Az építkezés serényen haladt és a nyomdának szánt modern palota csakhamar tető alá került. Mindenekelőtt előre kell bocsátanunk, hogy az új palotának tüzfala közvetlenül a „Bukaresti Szent István Egyesült Magyar Társulat” épületének tüzfalához épült, azonban az Universul palotája 8 méterrel magasabb lett, mint a magyar egyesület épülete. A jelenleg is érvényben levő építési szabályzat egyik pontja úgy intézkedik, hogy ha valaki egy olyan épületet épít, mely közvetlenül a szomszéd épületnek tüzfala mellé kerül és az új épület meghaladja a szomszéd épületének magasságát, akkor köteles a szomszéd kéményeit az új épület építője a saját költségén felemeltetni, hogy tűzbiztonsági szempontból egyik épület se veszélyeztesse a régi kéményt.

Az Universul vállalat részben eleget is tett ezen kötelezettségnek, mert a magyar társulat kéményeit felépítette a kívánt magasságig, azonban az építés költségeit irgalmatlanul behajlotta a magyar társulaton.

Mikor a kémény véletlenül eldőlt...

Mikor az újságpalota építése még javában folyt, eddig még ki nem derített körülmények következtében, a társulat egyik kéménye eldőlt. A hatalmas téglatömeg nagy robajjal zuhant le, áttört a társulat épületének tetőzetét, annak disztermét és a földszint egyik szobájának ágyába esett.

Az Universul vezetősége természetesen a legnagyobb sajnálkozását fejezte ki a véletlen baleset felett és a legnagyobb készséggel megjavíttatta az okozott károkat.

A magyar társulat tagjai nem mondtak panasza, nem fenyegetőztek, nem pereltek,

mert úgy is hiábavaló lett volna minden lépést és szó nélkül naprendre tértek az ügy felett. Hallgattak és várták, hogy vajjon még milyen veszély fenyegeti az Universul és Stelian Popescu részéről a keserves fillérekből összekuporgatott egyesület épületét.

Két és fél millió lejes kártérítés.

Egy nap megjelent Stelian Popescu a magyar társulat helyiségében. Váratlan megjelenése nagy meglepetést keltett, annál is inkább, mivel a szerény magyar egyesület nem volt elkészülve ilyen magas személyiség megjelenésére. Az igazságügyminiszter nagyon mérges volt. Azonnal maga elé hívatta az egyesület elnökét, aki előtt éktelen haragra gerjedve eladta, hogy a magyar egyesület udvarában rossz a csatornázás és az egészségügyi felszerelés, melyből kifolyólag minden szennyvíz átfolyik az Universul új palotájának pincéjébe és az ott elhelyezett rotációsokat teljesen hasznavehetetlenné tette.

Az igazságügyminiszter parlamentárisnak egyáltalán nem nevezhető szavak kíséretében tudtára adta az egyesület vezetőségének, hogy az okozott károkért két és fél millió lej kártérítésért meg fogja indítani az eljárást és egyben viasította a vezetőséget, hogy udvarának csatornázását azonnal javíttassa ki.

Az egyesület vezetői a javításokra több mint 150 ezer lejt költöttek el, a régi illemhelyeket a emésztőgödröket megsemmisítették és az épületnek éppen az ellenkező oldalán helyezték el, hogy minél távolabb legyenek az Universal épületének tüzfalától. A víz azonban még most is folyt az Universul pincéjébe és azóta megállapított nyert, hogy teljesen más irányból és nem a magyar egyesület udvarából ázivárog a talajvíz.

Ez történt a bukaresti Magyar Társulat és Stelian Popescu között.

A Continental-kerékpárgumik, két kivételben, európai és amerikai rendszerű kerékpárokhoz készülnek. Előnyeik ruganyosság, könnyű futás és nagy tartósság. Ezek a gumik a legszívósabb nyers gumiból és legelentállóbb szövethől készülnek és a tökéletes kerékpárabroncsok sportcélokra és mindennapi használatra.

2961

Continental

so rendeletében a prefektura mindjárt meg szabta méretüket. Eszerint a községek ingatlanulajdonosaira parcellánként 12 lej átirási taxát kellett volna kiróni, ami az egész megyéből 5-6 milliót eredményezett volna a birtokívek romanizálásának alapja javára.

Nem érdektelen ezzel kapcsolatban megemlítenünk, hogy ennek az első és inkább csak kísérleti ballon gyanánt kiadott rendeletnek a visszhangjaképpen a megye jegyzői vonakodtak felvenni községeik költségvetésébe ezt a újabb és indokolatlanul nagy megterhelést, így oda módosult a dolog, hogy a költségeket maga a prefektura állítja be a községeknél egyébként is általa jóváhagyandó büdzséibe.

Miben is állnak a „munkálatok”

Mielőtt azonban tovább követnénk a való merő panama-koncepció kialakulását, mondunk kell néhány szót a munkálatok természetéről. Világos hogy nagy feneket kellett kerülni az ügynek, mert másképpen nem tűnnék eléggé indokoltnak a magas költségek. Ezt tehát a prefektura első rendelete nem csupán a birtokívek, kataszteri telekkönyv és házszámjegyzék románra való átmásolását tűzte ki a munkálatok céljául, hanem — hogy minél több és mutatósabb legyen a feladat — birtokviszonyokban beállott változások keresztülvetését is.

Valójában azonban semmi más sem szükséges, mint a házszámjegyzék, birtokívek kataszteri telekkönyv román nyelvű nyomtatványokra való átirása szintén románul. Lényegben csak azt kell csinálni, hogy Marosán János helyett Mureșan Ioan és Kovács István helyett Covaci Stefan szerepeljen, amit fő- és alszakértők nélkül is elvégezhet minden jegyző. A birtokviszonyokban beálló változásokat ugyanis rendszeresen bejegyzik és bejelentik a jegyzők az itteni kataszteri felügyelőség keblében működő nyilvántartási osztálynál.

Szóval mesterségesen felfújták a ténylegesen elvégzendő munkát, hogy speciális és értetűen költséges „munkálatoknak” lássanak úgy felfelé, mint lefelé.

Evés közben jön az étvágy.

Április folyamán egyre terebélyesedett a panama. Mind több lett az érdeklődő iránta, az eredetileg meghatározott költségek elégteleneknek bizonyultak. Erősebben meg kellett csavarni a prést. Nosza,

az első rendeletben parcellánként ki szabott 12 lejből holdankénti 15 lej lett, ami 8-10 milliót jelent a megye egész területe alapján.

A második rendelet, amely április végén gyakorlati megvalósítás terére vitte az ügyet, már ezt a még súlyosabb intézkedést írta elő a „munkálatok” fejében, amelyek az erdőszőlő és hagymásláposi körjegyzőségekben kezdődtek is vették.

Erre Buzasiu ur, aki mint a szakértők hatalmas, de igazában nem létező vezérkari

Félutban hajótörést szenvedett egy nagy szatmármegyei panama

Tíz milliót ígért egy facér körjegyző ötlete a kataszteri birtokívek romanizálása kapcsán, de csak percek lettek a grandiózus vállalkozásból

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Idestova két hete már, hogy az itteni megyei körökben egy hatalmas közigazgatási panama-vállalkozás leleplezéséről és összeomlásáról suttognak, szokás szerint azonban anélkül, hogy az ügy lényegét közelebbről meghatározni tudnák, vagy akarnák.

Nos, mi vettük magunknak a fáradságot és minden hétecsétes titokzatossága ellenére betekintést szereztünk a botrányos panama-ügyet pandora-szelencéjébe, hogy minden kerületés nélkül felvázoljuk jellegzetes történetét, amelynek alapos megismertetése kétséghatározatlan közérdek, mégpedig minden számbajöhető szempontból:

Vegyük hát szépen sorjába a dolgokat, hogy láthassuk, milyen panama-vállalkozások lehetségesek még manapság is és hogyan?

A brilliáns ötlet és értékesítése.

Még a múlt év áprilisában történt, hogy a földmívelésügyi minisztérium előzetes véleményezése alapján a belügyminisztérium közigazgatási vezérigazgatóság elrendelte a még magyarnyelvű kataszteri telekkönyvek román nyelvre való átirását. A rendelet végrehajtása

a kolozsvári kataszteri vezérfelügyelőség kötelezései közé sorozódott, ami egyben azt is jelentette, hogy megmaradt jámbor óhajásnak, mert ez a hivatal nem ér rá az e fajta rendkívüli feladatok teljesítésére. Ilyeténképpen közel egy teljes esztendő múlt el és a kolozsvári kataszteri inspektorátus még mindig hozzá sem látott a kataszteri birtokívek romanizálásának egyébként egyszerű munkálataihoz.

Ezt a kárhozatos késlekedést nagyon a szívére vette Buzasiu Márton elbocsátott körjegyző és megbotránkozásában mentő ötlete támadt azt illetőleg, miként kellene ezt a fontos romanizálási művet mielőbb dülöre vinni! Mert hát az igazán nem járja, hogy kilenc évvel az impérium átvételétől még mindig magyarnyelvűek legyenek a kataszteri birtokívek és a községi telekkönyvek!

Nos, fogta magát és bizonyos összeköttetések révén elérte, hogy a kolozsvári kataszteri vezérfelügyelőség feljogosította a szatmármegyei prefekturát arra, hogy megfelelő szakértők bevonásával a saját hatáskörében végeztesse el ezeket a halaszthatatlanoknak minősített munkálatokat. A főszakértő magától értetődően csak Buzasiu ur lehetett, hiszen ő kapta meg a vállalkozásra a patentet.

Az itteni prefektura illetékesei nyilván nagy előzékenységgel karolták fel a nemes gondolatot, melynek életrevalóságát alátámasztotta az ügyvédi kamara azon hivatalos és kétségtelenül jóhiszemű nyilatkozata is, miszerint a birtokívek sürgős románosítása az igazságszolgáltatás szempontjából is fölöttébb kívánatos. Alig szerezte meg ugyanis Buzasiu ur a munka albérlését március elején, ugyanazon hónap második felében a megye községei már megkapták a rendeletet, hogy készítsék elő a munkálatokat, mindenekelőtt pedig

állítsák be még az idej költségvetésbe a megfelelő költségeket

Mert hiszen, amint nem nehéz eltalálni, a költségek képezték az ügylet valódi, ebben az el-

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat MAROVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti

erdélyrészi butorgyár ri

hatalmas raktárak.

Büsenderfer, Stigl, Wirt, Hoffmann **zongora és pianinó** gyárak képviselője. — Hiteles képes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

nak főnöke szerepelt, autót is vett magának, és azzal szállott ki a „munkálatok” irányítására és lebonyolítására. Egyszer-kétszer össze is hívatta a lakosságot, hadd legyen egy kis mozgás, hadd legyen a gazdáknak valami fogalmuk, miért is fogják fizetni a külön adót, a melynek első fele már biztosítva volt a prefektúra részéről. Vitt nyomtatványokat és kegyesen érdeklődött néha aziránt is, nem kapott-e újabb nevet egyik-másik lanka, vagy dűlő? Gyönyörűen ment a dolog, sőt Buzasiu ur szempontjából törvényesen is, hiszen a második prefektusi rendelet kifejezetten őt és képzetbeli apparátusát bizta meg a nagyfontosságú romanizálási eljárás véghezvitelével.

Elcsuszlik a zseniális panama.

A Buzasiu ur és társai cég, mint ilyen zsenája, körülbelül rendben volt eddig, de nem volt még egészen elintézett az ügy a prefektúrán. Ilyes dolgok tudniillik csakis a megyei tanács éllandó választmányának határozata alapján eszközölhetők, s bizony rögtön ezzel kellett volna is kezdeni. Ugy látszik azonban, hogy a vállalkozás főintézői előbb meg akarják dolgozni a talajt a panama sima átcsuszolására. Csak ezzel magyarázható, hogy az ügy csupán május elején jutott az állandó választmány elé, amely azt Svaitzer István aranyosmedgyesi földbirtokosnak, egyedüli magyar tagjának adta ki tanulmányozás és véleményezés végett.

És itt elvágódott a szép reményekre jogosult elgondolás. Svaiczter István részletes referatumban rávilágított az egész dolog törvényellen voltára, arra, hogy az egész munkához sem kell semmiféle szakértő-szervezet, s a legátározottabban elvetését javasolta. Az állandó bizottság erre megadta a kegyelemadófést, a prefektus pedig táviratilag beszüntette a folyamatban levő „munkálatokat”, amelyeket Buzasiu ur olyan ügyesen dirigált, hogy tétlenkedését távolabbról igazán lázas tevékenységnek lehetett tartani. Azt meg szinte mondanunk sem kell, hogy a prefektúra beavatott emberei sietve leépítették a grandiózus vállalkozás állványzatát és magasra emelt vázát.

Mi következik ezután?

Ezzel persze a panama érdemi része végleg összeomlott. De téved az, aki azt hiszi, hogy Buzasiu urék is elintéztnek tekintik most már a dolgot és belenyugszanak gyönyörű terület porbahullásába.

Buzasiunak kezében van az a második prefekturai rendelet, amely őt bizza meg a miliónyi ügylet lebonyolításával. Miután kikérte határ négy legjobb ügyvédjének véleményét, most arra határozta el magát, hogy

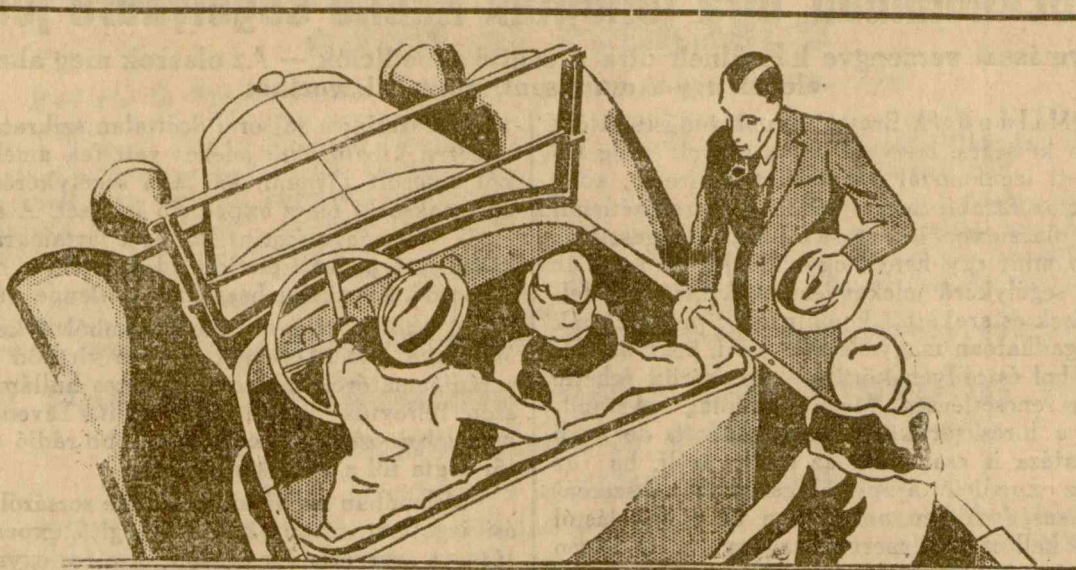
nem kevesebb, mint két és fél millió lej kártérítésért perli a megyét.

„Ó, kérem, a rendeletek alapján drága szakértői személyzetet szerződtetett, befektetéseket költött nyomtatványokra és megymásra, így jön ő tehát ahhoz, hogy elessék a kilátásba hozott busás keresettől?”

Vizont — meglehetősen platónikus reményekkel — Buzasiu ellen is pert indít Boros Antal nyomdatulajdonos és papirkereskedő, a nek csekély kétszáz ezer lej értékű nyomtatványait a váratlan hajótörés következtében. Neki természetesen jóval kevesebb az esélye, mint Buzasiu urnak és közvetlen cégtársának, mert a prefektúrán van mit megvenni, Buzasiu uron aligha.

Ezek után mindenestre remélhető, hogy a megye és vele együtt a többi erdélyi megyék megvalósítják ezt az egyszerű ártalmatlan, legfeljebb egy-egy félmillióval és nem több, ahogyan a Buzasiu-cég és közigazgatási apparátusai szerették volna.

— Székrekedésnél, emésztési zavarok, gyomorégésnél, vértódlásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél ígyunk a „Jó József” keserűvizet. A belorvosi klinikán szerzett tapasztalatok szerint a „Jó József” víz az ideális hashajtó mindenféle tulajdonságait egyesíti magában. Kapcsolható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerárakban.

Csak sokkal drágább kocsiknál találja meg az új Chevrolet teljesítmőképességét, technikai felszerelését és külsejét

Hasonlítsa össze a Chevrolet-kocsit más automobillal. Csak a sokkal drágábbak nyújtják a fényűző felszerelést — így Fisher-karosszériát, erőteljes felülvezérelt szelepes motort, Duco-lakkozást, légűszítőt és olaj-sűrítőt — ami a Chevrolet kocsit mindenben, árát kivéve, „nagy kocsi” teszi.

A hatalmas érték alacsony árértéte a Chevrolet-kocsit négy millió ember kedvencévé. Ez a hatalmas forgalom engedi meg, hogy General Motors az új Chevrolet-autót meglepően mérsékelt áron bocsáthassa forgalomba.

Leonida & Co. S. A. București
Brașov - Bulevardul Regele Ferdinand, 5

CHEVROLET

A GENERAL MOTORS GYÁRTMANYA

Néhány újítás:

Szilárd négy-kerék fék; új radiator; 2,70 m. hosszú keréktáv; új Duco-színek; hátulról világított ellenőrző tábla; lökéshárító rugók; alumínium pistonok.

Az új árak:

Turakocsi 150.000; Roadster 150.000; Coach 210.000; Coupé 210.000; Sedan 220.000; Imperial Landau 230.000 lei.

Mindenáron ki akarják egyeztetni Romániát és Magyarországot az optánsperben

Briand és Stresemann nem vesznek részt a népszövetség ülésén

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetség ötvenedik ülészakát hétfőn délelőtti féltenekkor nyitotta meg Agueroy Behencuor elnök, cubai delegátus. Antonia-de román delegátus azt javasolta, hogy a bizottsági és döntőbírói bizottság működéséről szóló jelentést tűzzék a népszövetség szeptemberi ülésének napirendjére. Az ülés egyébként csak formaszerű volt, s már félegy óra körül véget ért. Ezután zárt ülés következett, melyben Scialoja olasz delegátus indítványára a tanács elhatározta, hogy Stresemannhoz és Briandhoz táviratot intéznek, melyben sajnálatukat fejezik ki, hogy a két államférfi nem vehet részt a tanácskozásán. Alálános az a vélemény, hogy a napirend kérdései Stresemann és Briand távolléte miatt lassabban folynak le, mint máskor. A zárt ülésen egyébként az ülésnap napirendjét állapították meg.

Megegyezésre törekszenek az optánsperben.

Az optánsper pénteken még aligha kerül a tanács ülése elé. A Daily Herald szerint Franciaország és Anglia ez ügyben szorosan együtt működnek és mindent elkövetnek, hogy Romániát a magyar pénzügyi követelések teljesítésére bírják. A Times szerint a hatalmak mindent meg fognak kísérelni, hogy az ügy még tárgyalás előtt békés megbeszélési alapot nyerjen. A népszövetség körében úgy hírlí, hogy

az optánsperben a feleknek a közvetlen tárgyalások megkezdését fogják ajánlani,

valamint a tárgyalások megkönnyítésére egy pártatlan közvetítő bevonását.

A Temps, mint Párisból jelentik, vezércikkben foglalkozik az optánsperrel. Igen kíváncsúnak tartja, hogy olyan megoldást találjanak, mely

a román szuverénitást megóvjja, de egyidejűleg elősegíti a magyar érdekeket.

Berlini jelentés szerint a német sajtó is élénken kommentálja a népszövetségi ülést és egyértelműleg a legfontosabb pontoknak mondja az optánsper és a szentgotthárdi ügyet. Valamennyi lap leszögezi, hogy a tanács határozata csak Magyarország javára dőlhet el az optánsperben.

Sanremóból jelentik, hogy Titulescu teljesen felgyógyult és elutazott Genfbe.

A szentgotthárdi fegyverszállításban Ausztria a ludas.

Londonból jelentik: A Daily Herald szerint a szentgotthárdi ügyben kiküldött hármas bizottság jelentése nagyon meglepő, mivel az ódiomot sem Olaszországra, sem Magyarországra nem hárítja, hanem Ausztriára.

A fiemei kikötő és a népszövetség

Genfből jelentik: Az olasz kormány jegyzékbevétele és közzététel céljából beterveztette a Népszövetséghez azokat az egyezményeket, melyeket a fiemei kikötő használatára vonatkozólag Magyarországgal kötött, s amelyeket a múlt évi július 25-én Rómában aláírtak.

Stockholmban újra felfogták Nobile segélykérő jeleit

Egymással versengve készülnek utra a segítő expedíciók — Az olaszok meg akarják előzni úgy Amundsent, mint Ellsworthot

Milánó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nem kétséges, hogy az egész művelt világ fokozott izgalommal lesi azokat a híreket, amelyek az északi sarkra fordult és szerencsétlenül járt olasz expedíció sorsával foglalkoznak. Már több mint egy hete, hogy Nobile tábornok az első segélykérő jeleket leadta. Azóta csak felfedések és szakértői kombinációk próbálgatták elfogadhatóan magyarázatát adni, hogy az Itáliát hol és milyen körülmények között érthette a szerencsétlenség. Ebben az esetben az éhenhalástól nem kell tartani, mert ott nagy madarak bőven tanyáznak s így fenntarthatják magukat addig amíg a segélyexpedíció a nyomukra bukkan.

Az első segélykérés után Nobile tábornoktól nem érkezett semmi. Most aztán egyszerre két helyről is értesítik Milánót, hogy

újabb SOS jeleket vettek föl,

amelyek eldönthetően Nobile expedíciójától származnak. Az egyik jelentést Tokió továbbí-

totta. Eszerint a sajsoroi dróttalan szikratávíró nehezen kibetűzhető jeleket vett fel, amelyekből sikerült kivenni, az SOS segélykérést és az északsarki olasz expedíció jelzését. A szakértők véleménye szerint Nobile a tartalékrádiókészülékkel próbált életjelt adni, mivel a megszokott készüléke hasznavehetetlenné vált.

A másik jelentés Stockholmból érkezett, Milánóba. Stockholmban hétfőre virradó éjjel a rádióamatőrök kilencszázméteres hullámhosszon felfogták Nobile SOS jeleit. Tévedésről nem lehet szó, mivel egyszerre több rádióamatőr fogta föl a kérdéses jeleket.

Milánóban az új hírek Nobile sorsáról óriási izgalmat váltottak ki. A segítő expedíció lázasan szervezkedik tovább. A város egymaga újabb százezer lírát ajánlott fel az expedíció költségeire. Az olaszoknak az a szilárd elhatározásuk, hogy mindenképpen megelőzik úgy az Amundsen, mint az Ellsworth expedícióját. Visznek magukkal harmincöt éjtőernyőt és élelmiszeres csomagokat is, hogy szükség esetén leugorhassanak Nobilekhez, vagy ha ez lehetetlen lenne, legalább élelmiszereket dobálhassanak nekik.

A hizelgők kórusa elhitette Anghelescuval, hogy kívül és belül aranyból van

Gyárfás Elemér nyilatkozik a kisebbségi iskolák végveszedelméről

Brassó. (A Brassói Lapok munkatársától.) A közoktatásügyi miniszter legújabb rendeletével, amely immár felekezeti válogatás nélkül vonja el a magyar kisebbségi iskolák nyilvánossági jogát, ami kétségkívül az iskolák halálát idézte elő egyértelmű, a magyar iskolák kérdése végleg kiemelkedett a finom és „megoldást váró” politikai problémák tívegházából. egyik napról a másikra az iskolakérdés a magyarság élethalál kérdése lett és e pillanatban a kisebbségi sors minden osztályosa feszült aggodalommal fordul a Magyar Párt felé, amelynek látszólagos mozdulatlansága mögött nagy erők megmozdulását sejtik.

Ennek a már-már fájdalmas feszültségnek adott hangot Gyárfás Elemér szenátor, a Magyar Párt egyik legkomolyabb vezető egyénisége is. Gyárfás Elemér sem tagadja többé, hogy azok az eszközök, amelyekkel Anghelescu politikáját kiegyensúlyozni igyekeztek, elégtelennek bizonyultak

és nemcsak a Magyar Párt, hanem Erdély többi kisebbsége is elkészültek arra, hogy minden eszközzel megvédjék kockára vetett létérdekeiket

miután többé nem kétséges, hogy a békés kibontakozás lehetőségei csődöt mondtak.

Anghelescu, az önimádó.

— Ahhoz, hogy valaki objektíven mérlegelni tudja a közoktatásügyi miniszter legújabb, kisebbséggyilkos rendeletét következőben előállított vizsgálatban helyzetet, — mondotta Gyárfás Elemér, — ösmernie kell azt a kivételes hatalmat, amelyet Anghelescu közoktatásügyi miniszter a kormányban és a liberális pártban kivételes energiája révén el-

vez. Ennek a kivételes helyzetnek a kulcsa pedig nem más, mint a közoktatásügyi miniszter krözüsi vagyona, amelynek arányai jóval felülmúlják még a Bratianu család vagyonát is. Ez a mérhetetlen gazdaság az, amelynek másokat és önmagát vakító fényében Anghelescu politikai pszichéje, helyesebben talán pszichózis kifejeződött s amelynek ránk, kisebbségekre tragikus dokumentuma Anghelescu minden, a nemzetközi szerződésben és az ország törvényeiben lefektetett kisebbségi jogot megcsúfoló iskolapolitikája is.

— Feltételezni sem szabad, hogy olyan politikailag kiváló iskolázottságu szellemek, mint a liberális párt és a kormány nem egy tagja, — elég, ha Ducát emlitem fel közöttük, — ne tudnák azt,

hogy hová viszi Romániát az a kulturdiktatura,

amit Anghelescu az ország és a liberális párt számlájára s a kisebbségek rovására gyakorol. A valóság azonban az, hogy Bratianu Jonel halála után, akinek tekintélye mérséklő erővel hatott a liberális Krözus kilengéseire,

a meggyöngyölt liberális pártban többé senki sincs, aki teljes tekintéllyel gátat tudna vagy merne vetni

Anghelescu romboló sportjának.

Mondanunk sem kell ugyanis, hogy amit Anghelescu csinál, az nem egy koncepciózus munka, amely a párt és a kabinet álláspontját is fedi, hanem

egy dús gazdag ember sportszenvedélye,

ép úgy, mint ahogy más ilyen féktelen gazdagok a színházra vagy a lóversenyre vetik magukat. És az önimádatban elmerülő Anghelescut a hizelgők kórusa veszi körül, akik karrier, vagy más szempontból függő helyzetben vannak a hatalmas miniszterrel s akinek émelygő karéneke elhitette a hű politikussal, hogy kívülről és belülről egyformán aranyból van... A vagyon és a hatalom fényében sütkérező hizelgők szüntelenül és nyíltan efféléket harsognak a miniszter szemébe: „nagy politikus...” és „kiváló elme” s talán azt is, hogy „élő szobor...” Így például a magánoktatásügyi törvényjavaslat szenátusi vitáján azok a liberális szónokok, akik nagyreszt anyagilag is függő helyzetben vannak a miniszterrel, mert hisz tanárok és más efféle foglalkozású emberek s így a „resszortjába” tartoznak, felszólalásuk első részében a legszemélyesebb dicséretekkel illették Anghelescut, akinek arca ilyenkor sugárzott az örömtől, még több, a szó szoros értelmében minden dicsérő jelzőre el volt ragadtatva és valóságos extázisban hallgatta azokat a szer-

KIRCHNER & Co. LEIPZIG-féle

híres asztalos-gépek és alkatrészeket azonnal szállítanak a vezérképviselői

JACQUES PAUCKER

terakatai

Bukarest, Str. Smârdan 27.

Flókok:

Temesvár, Str. I. C. Brătianu 8.
Chişinău, Str. Schmidt 115,

243 IV.

vilis kifejezéseket, amelyek még a jobb izlésű liberális honatyákat is frappírozták nem igazságukkal ugyan, hanem szemérmelenségükkel... S a dicsérő jelzőktől elszédült már figyelembe sem vette azokat a súlyos kritikai megjegyzéseket, amelyeket még ezek a tetőtől talpig függő emberek sem hallgathattak el a törvényjavaslatáról.

— Így tehát valamennyire meg lehet érteni Anghelescut, aki a liberális párt Mammona, s aki körül a vagyoni vagy hatalmi helyzetétől lekötöttek énekelnek szüntelenül brutálisan hizelgő kardalokat...

Ennek az Anghelescunak fogalma sincs arról a helyzetről, amelyet gyűlöletszító politikájával a határokon belül és kívül is előidézhet

mert hiszen intézkedései minden nemzetközi szerződés megcsúfolását is jelentik, — azok az emberek, akik közvetlen környezetben vannak, mint Russu, a kisebbségi iskolakérdés bukovinai származású igazgatója, — csak még jobban beárnyékolják a fölénk tornyosuló éjszakát...

Erdély minden köve megmozdul...

A magyar politikus arca most kipirul a lángoló szenvedélytől.

— Magam is azt mondom most már és velem együtt azt vallja a Magyar Párt és ami azzal egy: a magyarság döntő többsége is:

a keserűség pohara betelt.

Nemcsak a magyarságnak, hanem Erdély többi kisebbségeinek számára is egytől egytől élethalál kérdéssé vált az iskolakérdés Anghelescu legújabb rendeletével és az önimádatba merült, rossz modoru liberális Mammona szemben, hitem szerint, a közel napokban vagy talán órákban nemcsak Erdély magyar kisebbsége, hanem

az összes itt élő kisebbségek fel fogják emelni messzire hangzó tiltakozó szavukat.

Bizonyosra veszem, hogy akkor, amikor a közoktatásügyi miniszter szeszélye az összes kisebbségek kulturájának ütőerére teszi a kést, akkor ezek a kisebbségek együttesen is fognak erre a merényletre válaszolni és

Erdély szétszórt kövei, mint egyetlen bástyafal állanak majd az elvakult sportsmann elé,

aki a huszadik század fényében a népek két üzi középkori szenvedélye.

— Hogy mik lesznek ennek a megmozdulásnak gyakorlati eszközei és lehető határát, arról ma még nem nyilatkozhatom, de a legfőbb döntőbírósnak egy kisebbségi iskolakérdésben legutóbb hozott jogerős, kedvező döntése mégis bizonyos reményt nyújt és fény az Anghelescu féle éjszakában... Le kell azonban szögezmem, hogy meggyőződésem szerint még a liberális kormány vezető politikásai között is többen vannak, akik sokkal inkább megértik majd a mi becsületes és komor tiltakozásunkat, mint miniszterterápiának az ország kisebbségi dolgozó polgárait ellenfolytatott hajszáját.

Ezeket mondotta Gyárfás Elemér Anghelescutól, a dús gazdag miniszterrel, akinek hatalmas vagyona van és mégis nagyon szegény ember.

Somlyósi Eller Gizella

Hiába

fürdik minden nap, hiába áztatja lábait, ha lábviz után nem kezeli Csanda-féle

„PODOL”

lábápoló és láblázzadás elleni crém. Csak így lesznek lábak rendben tartva s megmenntve minden bajtól, mint láblázzadás, égő érzés, pöffedség, fáradtság. Bőre finom mint a bársony, járása könnyű és biztos, munkabírása kétszeres. Ne sajnáljon lábaitól 40 Lejt, örökké hálás lesz e tanácsért. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.

Készíti:

CSANDA gyógyszerár, Oradea

2564

Véres verekedésbe fulladt a temesvári Averescanus-gyűlés

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Averescu féle néppárt vasárnapra nagy gyűlést hívott egybe. Temesvárra. Leintáztak az összes vezérek: Averescu, Groza, Petrovici, Manoilescu, Papacostea és mások. Az állomáson nagy tömeg várta őket, elhangzottak a szokásos üdvözlőbeszédok és a vezérek bevonultak a városba. Már utközben nagy tüntetés folyt. A nemzeti parasztpártiak abcogolták Averescut és éltették Maniut. A gyűlést a nyári színházban akarták megtartani. Mintegy 3500-4000 ember gyűlt össze, akiknek egy része nemzeti parasztpárti volt. Mikor a gyűlés megkezdődött, a nemzeti erő tüntetésbe kezdtek: éltették Maniut, kifütyölték az averescanus vezéreket, s végül tettelegességgé fajult a tüntetés. Az averescanusok rárohantak a fütyülőkre és kiabálókra és többet véresre vertek közülük és kiszorították őket a teremből.

Az udvaron tovább folyt a harc, melynek során nyolc-tíz embernek a fejét betörték és sokat könnyebben megsebesítettek.

Megverték Niculescu aradi nemzeti párti vezetőjét, de sokat kapott dr. Cioban lippai néppárti ügyvéd is. A rendőrség tehetetlen volt a nagy tumultusban, végül a tüzoltóság jelent meg fecskendővel és hatalmas vizsgárral tudta csak lecsendesíteni és szétoszlásra bírni a tömeget.

A gyűlést később megtartották, Averescu nagy beszédben bizonyította, hogy a mai kormány nem életképes és hogy feltétlenül a néppártnak kell a kormányra jutnia.

A 7. közigazgatási kerületet elhelyezték Brassóból, s helyette a 2. kerületet helyezték ide Goma a láthatáron

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy Duca belügyminiszter a napokban az ujonnan felállított közigazgatási kerületek vezetőit magához kérte s velük értekezletet tartott. Az értekezleten hozott határozatok közül a legérdekesebb az, amely szerint új közigazgatási kerületet létesítettek Brassó számára. Az eddigi brassói hetedik közigazgatási ellenőrző kerületet amelynek vezetője Al. N. Stefanescu, áthelyezték Nagyszebenbe. A nagyszebeni közigazgatási ellenőrző kerület alá az új határozat szerint Hunyad, Nagyküküllő, Kisküküllő, Szeben, Fogaras és Marosmegye tartoznak. Ezzel szemben Brassóban a 2. közigazgatási ellenőrző kerületet állították fel, Paul Goma közigazgatási vezérfelügyelő vezetése alatt, melyhez Brassó, Prahova, Dimbovitza, Csik- és Háromszékmegyék tartoznak. Feltűnő körülmény, hogy Brassóban éppen Goma Pault nevezték ki, akit közel egy évvel ezelőtt kiküldtek a megye és a város igazgatásának felülvizsgálására. Akkor nem volt jelenteni valója, az utóbbi időben azonban állandóan ostromolja beadványokkal a belügyminisztert, amelyekben a brassómegyei és a városi tanácsok feloszlását kéri.

ÉRTESÍTJÜK

Igentisztelt megrendelőinket, hogy könyvkötészeti és nyomtatvány megrendeléseket

Kapu-utca 64

szám alá helyezett nyomdairodánkban vesszünk fel. — Modernül berendezett nyomdauállalatunk kedvező árban szállít bármilyen nyomtatványt. Könyvkötészetünk, vonalzóintézetünk a legalkalmasabb üzleti könyveket és bármilyen könyvkötészeti munkát szállít. Kívánságra előzetes árral szolgálunk. — Telefon szám 6-77.

Grünfeld-nyomda

Égető A. és K.

A lengyel követ éleshangu demarsot adott át Prágában

Prága. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egyik esti lap jelentése szerint tegnap délután a lengyel követ rendkívül éleshangu demarsot adott át a csehszlovák kormánynak. A demarsban a lengyel kormány erőlyesen tiltakozik a „Machrisch” című ostravi kommunista lap gyalázkodó cikkei miatt.

A csehszlovák külügyminisztériumban igen nagy megdöbbenéssel fogadták a demarsot, amelynek erőlyes hangja mintha célzást

is tartalmazna arra, hogy

a kormány nemcsak elnézi, de támogatja is a Lengyelország ellen irányuló kommunista agitációt.

Hir szerint a külügyminisztériumban már szövegezik a Lengyelországnak adandó választ, amely ugyancsak erőlyes hangon fogja visszautasítani a lengyel demars indokolatlan vádaskodását.

A Pekingből visszavonuló Csangcsolin alatt felrobbantották a vasuti hidat

Japán Oroszország kezét látja a merényletben

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hivatalos angol sajtóiroda jelenti: A Pekingből Mukden felé vonuló Csangcsolin tábornok vonata alatt a Peking közelében levő vasuti hídnál pokolgép robbant föl.

A robbanás a vonatot ledobta a sínekről, a tábornok kísérei közül többben szörnyethaltak, Csangcsolin azonban véletlen szerencse folytán csak könnyebben sebesült meg.

Egy kocsi a mélységbe zuhant. A japán földművelésügyi miniszter és egy japán katonai attasé súlyosan megsebesültek. A merénylők és a japán hídőrség között heves harc

fejlődött ki, amelyben a japánok félórás kemény küzdelem után megszállástották a merénylőket.

Csangcsolin tábornok sok, de nem súlyos sebének bekötözése után tovább ment Mukden felé.

A felrobbantott hid közelében a japán csapatok néhány gyanús egyént fogtak el, akiket nyomban felkötöttek.

A katonai szakértők megállapították, hogy a pokolgép Oroszországban készült,

s az is valószínű, hogy orosz kommunista agitátorok rendezték meg a merényletet.

Véres kommunista zavargások Berlinben és Zürichben

Sortűzet adtak a munkásokra Berlinben

Berlinből jelentik: Az éjjel véres összecsapás történt a kommunisták és a rendőrség között az Alexander-Platzon. A rendőrök Hoffmann kommunista képviselőt, aki igazoltatását kérte, anélkül, hogy meghallgatták volna, gummibottal elverték. Ekkor ért oda automobilon Weiss helyettes bűnügyi rendőr-főnök, aki rákiáltott a verekedő rendőrökre, hogy ne használják a gummibottot. A lazú rendőrök, akik a sötétség miatt nem ismerték rá a rendőrfőnökre, azt gondolva, hogy valamelyik tüntetővel van dolguk,

a gummibottal többször ráhúztak a rendőrfőnökre is.

A tüntetés később olyan fenyegető méreteket öltött, hogy a rendőrség kénytelen volt a fegyverét használni.

A tüntető munkások közül többen megsebesültek, egyik a kórházban meghalt.

Zürichben is kommunista tüntetés volt a tegnapi nap folyamán. Az alkotmányünnepen felvonultak az olasz és svájci kommunisták és fasizta ellenes tüntető körmenetet tartottak, kiáltozva:

— Vesszen Mussolini!

A rendőrség és a katonaság szét akarta oszlatni a tüntetőket, akik ellenállást fejtettek ki. Az összecsapás alkalmával egy katona súlyosan megsebesült.

Páratlan uccai skandalum Craiovában

Szomorúan végződött a tisztí mulatság

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Craiovából érkezett távirat szerint tegnap nyílt uccán párját ritkító uccai lövöldözés folyt le, amelynek egy súlyos és két könnyebb sebesültje van. A botrányos eset részletei a következők:

Bombonel, Craiovában szolgáló fiatal tiszt, aki jó craiovai családból származik, tegnap szüleinek távollétében lakására hívta barátait egy kis mulatságra. Amint később kiderült, a társaság tagjai rengeteg mennyiségű italt fogyasztottak.

A részeg társaságban Bombonel és egyik vendége között veszekedés kezdődött. A helyzet veszedelmessé vált:

Bombonel revolvert rántott, s vendégére akart lőni, mire a vendég kardjával szétzúzta az ablakot és azon keresztül menekült az uccára.

Bombonel utána ugrott, s történetesen a tűzeréségi iskola egy arramenő növendékének a karjai közé esett, aki most már le akarta fegyverezni a tisztet. Birkózás lett a dologból, amibe Stefan Dianconescu rendőr is belevegyült.

Lehetséges, hogy Bombonel védekezni akart s ezért elűtötte a revolvert, lehetséges az is, hogy a revolver magától sült el, az egyik golyó súlyos sebet ejtet a rendőrön, két másik golyó pedig a járőrelők közül Fiescu Dumitru hivatnokot és egy Oprita Stefan Gheorghet nevű nőt talált.

A sebesülteket az első orvosi segély után amelyet egy arra járó orvos nyújtott, kórházba vitték. A rendőr, aki már idősebb ember, a lábán két helyen sebesült meg, s a sebei

sülést óriási vérvesztés követte. A lábat valószínűleg amputálni kell. A másik két sebesült könnyebben sértült meg.

Az ügyben, — amely Craiovában óriási feltűnést keltett, — a katonai hatóságok nyomoznak.

Galacban az ügyészségre idézték a nemzeti-parasztpárt vezetőit

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Galaci táviratok jelentik, hogy az ottani főügyész tegnapelőtt elkobozta a nemzeti parasztpárt hivatalos lapját, a Vremea-t. Az elkobzással egyidejűleg a főügyész házkutatást tartott a lap szerkesztőségében, s több iratot elkobzott.

A rendőrprefekt, a főügyész és a vezető-ügyész között lefolyt tanácskozás után az ügyészségre idézték Magura Jont, a galaci nemzeti parasztpárti szervezet elnökét, Criatea Teodorut, a szervezet alelnökét, az ügyvédi kamara elnökét, valamint a Vremea szerkesztőségének vezetőit. Az utóbbiak kijelentették, hogy a cikket, amely miatt a lapot elkobozták, a helyi szervezet százas bizottsága szövegezte. Az ügyész azonban ragaszkodott ahhoz, hogy nevezzék meg a cikk írójának személyét.

Tegnap reggel újból az ügyészségre hívták a Vremea szerkesztőit, de nem tettek eleget az idézésnek. Erről az ügyészség táviratilag jelentést tett az igazságügyminiszternek, új utasítást kérve.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetés irodá, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy hóra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy hóra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

A kolozsvári román opera igazgatója telmondott az opera minden tagjának

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári román opera fekete táblájára tegnap különös értesítést függesztettek ki. Az értesítés június másodikán kelt és abban Banescu, az opera igazgatója közli az opera tagjaival, hogy az idény befejezése után minden tag szerződését lejárnak tekintni, s ennek következtében az egész művészcsapatot elbocsátja. Június második felében új szerzőlések kötendők.

Ez az intézkedés azt jelenti, hogy az opera kétszáz alkalmazottjának máról-holnapra felmondottak.

A Brassói Lapok munkatársa beszélt az opera egyes tagjaival, akik úgy nyilatkoztak, hogy az operánál ugyanaz a rendszer van érvényben, mint a köztisztviselőknél, akiknek nem lehet felmondani, csak fegyelmi eljárás után bocsáthatók el. Az opera tagjai a szerződés megkötésekor írást kapnak arról, hogy a kultuszminiszter milyen szám alatt nevezte ki őket tagokká. Kijelentették a tagok azt is, hogy véleményük szerint az egész felmondás tévedésen alapszik, s az igazgató mindössze takarékosági programját akarja végrehajtani, de ez az akció nem járhat sikerrel, mert az opera tagjainak szerzett jogaik vannak, amiket a bíróság előtt érvényesíthetnek. Banescu igazgatónak ez az intézkedése a perek lavináját zúdíthatja az államra.

— Csehszlovákia és Jugoszlávia között megszűnt a vízumkényszer. Prágából táviratozzák, hogy a jugoszláv kormány külön jegyzékben közölte, hogy Csehszlovákiával szemben június elsejével megszüntette a vízumkényszert.

— Vészi József a külföldi sajtószindikátus dísztagja. Budapestről jelentik: Vészi Józsefet a Pester Lloyd főszerkesztőjét a külföldi sajtószindikátus dísztagjává választotta. Vészi tiszteletére tegnap este a Fészek-klubban vacsorát adtak, amelyen számos felköszöntő hangzott el. Vészi beszédében többek között ezt mondotta: Minden újságírónak kötelessége az igazságkeresés, ha mindnyájan ezt tűzzük ki célul, akkor valamennyien találkozunk. A vacsorán a francia, angol és német sajtó is képviselve volt s a külföldi újságírók meleg szavakkal üdvözltek a kitüntetett Vészi Józsefet.

— Verseny előtt megrongálták Albrecht főherceg autóját. Nyiregyházáról jelentik: A tegnapi tisztántúli Automobilklub versenyére előtt észrevették, hogy több versenygépet, köztük Albrecht főherceg autóját, ismeretlen tettesek megrongáltak, a csavarokat meglazították, több alkatrészt kiloptak. A hatóságok a legszigorúbb nyomozást vezették be.

A Brassói Lapok

pártoktól, érdekeltségektől teljesen független s épen ezért minden sora csak az olvasóért van. Mindeket támogat, de az önmaga érdekeit is szolgálja az aki mindennap olvassa és másoknak is ajánlja a **Brassói Lapokat**.

Angelescu közoktatásügyi miniszter a fenyegető kultursztrájk miatt függesztette fel rendeletét

Az országos magyar párt ma délután tárgyalja a kultursztrájk ügyét

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az a tény, hogy a kultuszminiszter törvénytelen rendeletével megvonta több kisebbségi iskola nyilvánossági jogát, arra indította az illetékes kisebbségi köröket, hogy a kultursztrájk gondolatát vessék fel. Miután azonban a kultuszminiszter tegnap felfüggesztette rendeletének végrehajtását, római katolikus egyházi körök ma tett kijelentése szerint

kultursztrájk eszméjét elejtik.

Ezzel a kijelentéssel szemben bizonyos körökben még mindig az az álláspont érvényesül,

hogy a kisebbségi iskolák ügyében továbbra is erélyes magatartást kell tanúsítani, mert a közoktatásügyi miniszter felfüggesztő rendelete nem szüntette be végleg a kisebbségi iskolák válságát.

Az országos magyar párt ma délután egyébként ülést tart, amelyen behatóan foglalkozni ezzel a kérdéssel.

Illetékes körök érdekes információja szerint Angelescu közoktatásügyi miniszter a tervezett kultursztrájk esetleges következményeire való tekintettel függesztette fel a sérelmes rendelet végrehajtását.

LEGUJABB

Valószínű, hogy az utolsó pillanatban megegyezés lesz Románia és Magyarország között az optánszörben

London. A Daily Telegraph jelentése szerint tegnap hosszantartó bizalmas értekezlet volt Chamberlain, Walkó és Titulescu között. A lap szerint lehetséges, hogy Magyarország és Románia az utolsó pillanatban megegyezzen egymással. Ha ez a megegyezés meg is megkötődne, úgy Chamberlain ragaszkodni fog a döntőbírák kinevezéséhez. Amennyiben pedig Románia vonakodna részt venni a döntőbírákban, úgy a döntést kötelező jogerővel a román bíró részvétele nélkül hozzák meg.

* **A tőke hatalom!** A már évtizedek óta hírneves **Dörge Bank** r. t. ingyen és portómentesen küld t. olvasóinknak érdekes felvilágosítást, hogyan lehet rövid idő alatt számbavehető költségek nélkül jóléthez jutni és gazdagságra szert tenni. Irjon még ma egy levelet vagy levelezőlapot címének pontos közlése mellett: **BANK FRITZ DÖRGE, WIEN, I/M. Kärntner Strasse 43**

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen Bözsike kislányom temetésén résztvettek, vagy bármely más módon fejezték ki részvéteiket, ezúton mondunk hálás köszönetet, Hunyadi Lajos és családja.

* **Bikszád fürdő nyitva június 1-től.** Elsőrangú orvosi szaktanácsadók által ajánlva a gyomor-, bél-, gége-, hurutos megbetegedése, gyomorfekély, vese s. b. bajoknál. Ivó kúra, meleg ásványvíz és szén-savas fürdők, hidegvíz gyógyfürdő és inhalatórium. Strandfürdő! Állandó fürdőorvos. Diétás konyha, olcsó árak. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Vasut, posta, távirat helyben. Cím: Bács-Bikszád jud. Szatmar.

— **A bukaresti magyar munkások pártszervezetét alakították.** Bukarestből jelentik: Június 3-án Bukarestben a magyar munkások megalakították politikai pártszervezetüket a szociáldemokrata párt felhívására. Az alakuló gyűlésen Stroia György a ruházati, textil és bőripari munkások országos szövetségének bukaresti központi titkára ismertette az összegyűlt magyar munkások előtt a megalakítandó szociáldemokrata pártszervezet teendőit. Stroia beszédére Éliás Ferenc válaszolt. Több felszólalás után a gyűlés egyhangulag kimondta a bukaresti magyar szociáldemokrata pártszervezet megalakulását és első vezetőjét a következőkben választotta meg: Éliás Ferenc elnök, Nyerges Ákos titkár, Karácsonyi Emil pénztáros, Pál Illus, Szócs Árpád, Debreczi Géza és Szilágyi József tagok, Heincz Teréz, Lehner Lajos és Kerekes Ferenc ellenőrök.

— **A prágai gyorsvonal darabokra tört egy utasokkal telt autóbusszt.** Prágából jelentik: Tegnap délelőtt egy teherautóbussz, amelyen tizenegy utas ült, Budveiből Ofenfurthba igyekezett. Az egyik utkiesztésnél a Linz—prágai gyorsvonal befutott az autóbusszba és darabokra tört. Az utasok közül többen azonnal meghaltak, köztük egy negygyermekes családanya is. Csupán a sofőr maradt sértetlen. A szerencsétlenségért a baktek felelős, aki nem engedte le a sorompót. Letartóztatták.

— **A Brassói Székely Társaság ügyes,** lehetőleg rajzoláshoz érő fiukat keres kályháraknak. Havi fizetése 1800 lej. Keresünk cipész, csizmadia, pék, szobafestő iparra tanulókat. Felvilágosításokat adnak Mészáros László gazda (Fekete-utca 38) és József Domokos főtitkár (Kálvin János-u. 3) Válaszbélyeg.

— **Nagy tűz pusztított Aranyosmedgyesen.** Szatmárról táviratozza tudósítónk: Hétfőn katasztrófális tűz pusztított végig Aranyosmedgyesen. Tíz épület és számos házlállat elégett. A faluslak a legnagyobb közönnyel nézték a lángok pusztítását, míg a primitív tűzoltóság magára hagyva, nehezen lokalizálta a tüzet, mely minden valószínűség szerint gyújtogatásból eredt. A nyomozás folyik.

— **Nagyszebenbe szállították a dévai letartóztatott munkásvezéreket.** (Hunyadmegyei szerkesztőségünkől.) Megírtuk, hogy a dévai ügyészség letartóztatott 12 munkást és több munkásvezért. A letartóztatottakat kihallgatásuk után a nagyszebeni hadbírószákhhoz szállították a június 3-iki hajnali személyvonattal. A dévai ügyvédi kamara küldöttségileg jelent meg a csendőrségen, hogy Dr. Almasán Ágoston ügyvédi kamarai titkár szabadonbocsátását megkísérelje, azonban eredménytelenül. A letartóztatás oka mindeddig ismeretlen, valószínűnek látszik azonban, hogy a rendelet egyenesen a szebeni hadbírószákhól érkezhetett.

— **Atlétikai- és football versennyel egybekötött népnépzés a dévai katonazenekar javára.** (Hunyadmegyei szerkesztőségünkől.) A dévai 4-ik gránicsár ezred tisztikara június 3-án, vasárnap nagyszabású ünnepélyt rendezett Déván. Délelőtt atlétikai verseny volt a sporttelepen, amelynek számaikat igen szép közönség nézte végig s amelyekből különösen az olimpiai felvonulás nyújtott igen szép és ritka látványt. Az atlétikai mérkőzés után délután a gránicsár ezred footballcsapata az aradi ATE-vel mérte össze erejét. Eredmény: 2:2 (1:2).

Bukaresti Magyarok!

Szükségleteitek fedezésénél csak azokat a cégeket vegyétek igénybe, akik a „BRASSÓI LAPOK”-ban hirdetnek — s ilyenkor hivatkozzatok arra, hogy a

BRASSÓI LAPOK

hirdetése alapján vásároltok. Ezáltal jobban szolgálnak ki benneteket és lapunknak is szívesseget tesztek vele. — **BRASSÓI LAPOK KIADÓHIVATALA.**

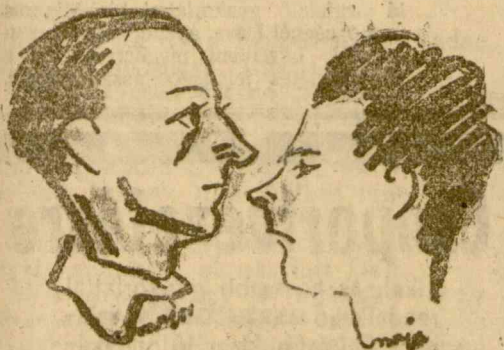
MAJOR HENRIK RAJZAI AZ AMSZTERDAMI OLIMPIÁSRÓL

Az uruguayi csapat négy kiváló játékosa: Ordinaran jobbszélső, Cea balösszekötő, Arispe balhátvéd és Scarone, a világ legnagyobb labdaművésze

A FIFA kongresszus három markáns alakja: Teretti (olasz), Fischer Mór (magyar), Hirschmann (holland)

Balanchieri, az olasz csapat kapitánya és Rossell Gino balszélső

A legjobb egyiptomi játékosok: Layyed Abadra és Ahmed Salem hátvédek, Aly Riad, Mamduk Mukhtar és Mohamed Salem csatárok

— Vén diákok ünnepe a marosvásárhelyi Református Kollégiumban. A marosvásárhelyi Református Kollégium volt növendékei júlyó évi július hó 3-án „véndiákok ünnepségét” rendeznek. Délután hálaadó istentisztelet lesz a várbeli nagytemplomban, ahova az Almamater helyiségéből testületileg vonulnak fel 65 évfolyam növendékei. Este a kulturpalotában Művész-est, társas vacsora és táncestély fejezi be az ünnepséget. Ugyanezen a napon az 1903-ban érettségét tett tanulók 25 éves találkozó rendeznek. Az előkészítő bizottság felhívja a volt iskolatársak figyelmét az ünnepségekre és kéri őket, hogy tartózkodás helyüket a kollégium igazgatóságával sziveskedjenek közölni.

* Gyűszűdjön meg! A „Stollwerck” karamellkés pusztapértékű és pompás ízűek.

— Megjelent az Erdélyi Helikon első száma. Az Erdélyi Helikon nagy érdeklődéssel várt első száma megjelent Kisbán Miklós és Aprily Lajos szerkesztésében, az Erdélyi Szépművészeti Társaság kiadásában. Aprily Lajos bevezető sorai után tartalmi sorrendben találjuk benne Kunz Aladár cikkét a tíz esztendősd erdélyi irodalomról, Kisbán Miklós: Helena Spártában című novelláját, Reményik Sándor három új versét, Székfi Gyula cikkét: Az erdélyi magyar irodalom kérdéseiről, Lakatos Imre: Orosz misztika és európai szellem című esszéjét, Bartalis János két versét, Marcell Prévost: Fiatal leány vallomása című novelláját Kunz Aladár fordításában, Spector: Vajudó Európa c. világpolitikai cikkét, Mécs László új verseit, Makkai Sándor: Ágnes című regényét, Antalffy Endre perzsa versfordítását, Régi Erdély című rovatában Biró Vencel történelmi tanulmányát az Erdélyi alkanellária megalakulásáról. A Szemle rovatban Benedek Elek, Berde Mária, Kós Károly és Makkai Sándor nyilatkozatait az erdélyi magyar irodalom és az egyetemes magyar irodalom kérdéséről, Németh László, Kunz Aladár, Szentimrei Jenő, I. Chinez, O. Folberth, Molter Károly irodalmi cikkeit és kritikáit, Lyka Károly, Járóssy Dezső és Gaál Gábor művészet cikkeit, Lakatos Imre Króniká-ját és Bisztray Gyula Budapesti Fórum c. cikkét. A folyóirat mellékleteként hozza gróf Bánffy Miklós két művészi rajzát; a borítólapon, fejléc- és záródísz rajzokat Kós Károly és Debreczeni László készítették. A folyóirat havonta egyszer 80—100 oldal terjedelemben jelenik meg. Egy évi előfizetési ára 900 lej. Egyes számának ára 100 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár, Strada Bratianu 22. L.

— A Nyugat június 1-i száma vezetőhelyen Ignotus cikkét közli az Ady-éremről. Beck Ö. Fülöp pompás művéről, amelyet a folyóirat Ady Endre emlékére veretett és ajándékol küldött meg előfizetőinek. A szám kimagasló írása Maxim Gorkij, cikke, amely kéziratosban küldött meg a Nyugatnak. A cikk, amely a technikai civilizáció csodáival szemben az emberben látja a nagyobb csodát, a világ disztét, aki nem becsüli eléggé önmagát, — Gorkij egy elragadó gyermekkori élményét is magában foglalja. Másik nagyérdekességet közleménye a számnak az a tanulmány, amelyet Réti István festőművész írt az olasz közönség tájékoztatására, — a római kiállítás alkalmából, — a magyar képzőművészetek fejlődéséről Mátyás király idejétől a mai napig. A további közlemények sorából kiemeljük Ignotus bírálatát Móricz Zsigmond új regényéről, Kosztolányi Dezső cikkét Vészi Józsefről, Tersánszky J. Jenő elmélkedését a szerzői jogról. Hevesy Iván tanulmányát az amerikai filmburleszkéről, Molnár József novelláját, Telekes Béla és Molnár Gizella verseit. Regény és szindarab-folytatás, kritika rovatok élénkítik még a számot, amelynek ára 60 lej. Negyedévi előfizetés 300 lej. Minden egyes előfizető, még ha az előfizetési díjat negyedévenként fizeti is, ingyen kapja a Nyugat Ady-érmét, amelynek bolti ára 900 lej. Főbizományos: Pallas, Cluj, Strada I. Ratiu A.

A lej mára változatlan Száz lej Zürichben

100 lej 0.62 dollár	1 dollár	163 1/4 lej
100 lej 4.376 shilling	1 angol font	797 1/2 lej
100 lej 3.53 1/2 m. pengő	1 pengő	28.60 lej
100 lej 2.578 márká	1 márká	39.15 lej
100 lej 20.81 cseh kor.	1 cseh kor.	4.84 lej
1 svájci frank 31.50 lej	1 o. schilling	23.10 lej

A világpiacon Páris gyengült. Svájc szilárdabb.

A belföldi piacon élénk kereslet, szilárduló kurzusok.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márká 124.15 (—0.04), egy dollár 5.18 3/4, egy angol font 25.33 1/4 (—0.00 1/4), száz francia frank 20.39 1/4 (—0.03 3/4), száz olasz líra 27.3375 (—0.00 1/4), száz cseh korona 15.37 1/2, száz dinár 9.13 1/4, száz lej 3.20, száz pengő 90.61 1/2, száz osztrák schilling 73. — (—0.02 1/2)

Eldöntetlen eredmények a brassói körmérkőzéseken

Brasovia BCFR—Olympia komb. 1:1 (1:1) A Brasovia a tegnapi eldöntetlen mérkőzés után a vendégcsapat AAC javára lemondott a győzelemről, s így mint vesztes fél került szembe a másik mérkőzés legyőzöttjével.

AAC—Coltea 2:2 (1:0). A két győztes csapat találkozása a várt szép sportot nyújtotta. Az aradiak is, a Coltea is sokkal szebb játékot mutattak, mint az előző napon.

Kolozsvár. Banatul—KAC 2:0 (0:0). A KAC gyenge csatárai miatt vesztette el a mérkőzést. A gólokat Madarász és Tabak rugták.

Nagyvárad. Románia—Törökves 3:2 (1:1).

Arad. Glória CFR—Coltea 3:2 (1:1). Az aradi bajnokságot a körmérkőzés utolsó játékán verte a favorit brassói katonacsapatot. AMTE—Olympia 2:1 (0:1). A körmérkőzést a Glória CFR nyerte meg érdemelten.

Az olimpiász szenzációja: Olaszország—Spanyolország 7:1 (4:0)

Amszterdam. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap ismételték meg a múlt héten 1:1 arányban eldöntetlenül végződött olasz—spanyol mérkőzést. Az olaszok ezúttal hihetetlen lelkesedéssel, valósággal lelpték a kétségbeesetten, idegesen védekező spanyol válogatottat.

Ugyancsak hétfőn játszották le az Egyiptom—Portugália futballmérkőzést, melyet a favorit Egyiptom nyert meg 2:1 (1:0) arányban.

SPARTA Sport szaküzlet
Cluj, Calea Victoriei 5
Telefon: 10—30.
Kérjen árjegyzéket

SZÉKREKEDÉS NÉL

A CHATEL GUYON-i természetes sókból készült **MIRATON PASZTILLÁK** fájdalom nélkül könnyebbítik meg a belek működését.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR

Kedden: A legkisebbik Horváth-lány. (Operette-ujdonság. 2-szor. Sorozatszám 7.)

Szerdán: Cirkuszhercegnő. (Nagy operett-sláger. Kolbay Ildikó, László Andor, Ihász Aladár főlépésével. Sorozatszám 8.)

Csütörtökön: Nászéjszaka. (A párisi és budapesti színházi évad legszínesebb operette-ujdonságát Csak felnőtteknek! Kolbay Ildikó, Mende Klári, László Andor, Ihász Aladár főlépésével. Sorozatszám 9.)

Pénteken: Nászéjszaka. (Operette-ujdonság 2-szor. Sorozatszám 10.)

Szombaton délután 4 órakor: A csizmás kandur. (Gyermekelőadás, nagyon olcsó hely árakkal. Sorozatszám 5.)

Szombaton este fél 8 órakor: A tolonc. (Unnapi előadás Szentgyörgyi István főlépésével, a nagy magyar művész születésének 87-ik évfordulóján. Szentgyörgyi István bucsuja a színpadtól. Sorozatszám 11.)

Vasárnap délután 4 órakor: A nótás kapitány. (Mérsékelt helyárakkal Farkas Lili, Mende Klári, László Andor, Ihász Aladár főlépésével.) Sorozatszám 12.)

Vasárnap este 8 és fél órakor: Nászéjszaka. (Operett-ujdonság 3-szor. Csak felnőtteknek! Sorozatszám 13.)

A legkisebbik Horváth-lány (Zerkovitz-operette)

Hála Istennek nem voltak éppen kevesen tegnap este az Apolló nagytermében ennek az új Zerkovitz-darabnak a brassói bemutatójánál. Az is bizonyos, hogy a megjelentek nem is mentek oda tulságos igényekkel, s így az este meleg és hangulatos volt. Egy-két régi melódia és egy kis alkalom a kacagásra, s a Zerkovitzra éhes közönség nem vesztegette el az estét. A színészek jó hangulatban voltak, úgy látszik, mert egyik-másik közülük tulsokat adott hangulata feleslegéből. Az igen-igen elkarikírozott szerepekre gondolok, amikor a nevetésre már nem a finom humor, hanem az indokolatlan gimasz, — hangban és mozdulatban — ingerel. Olyankor mindig szégyenlem magam egy kicsit, hogy olyan közönség soraiban ülök, amelynek szüksége van az ilyen eszközökre. Selmeczy és Ihász követtek el mindent ennek az érdekében és sikerük is volt. Kőszegi Margit megérdemelten kapott nyiltszíni tapsot. Farkas Lili, Mende Klári és Kiss Manyi: a három Horváth-lány, kedves és örömmel látott jelenség volt a színpadon. Egyébként ez mondható el az összes szereplőkről: jók voltak.

Holnap este: Cirkuszhercegnő. A világ leghíresebb operettje, a „Cirkuszhercegnő” kerül színpadra holnap este az Apollóban. Kolbay

Ildikó, (cimszerep), László Andor (Mister X) Ihász Aladár, Kiss Manyi, Leővey Leó, Selmeczy Mihály, Réthely Ödön, fogják holnap este a „Cirkuszhercegnő” főszerepeit játszani.

Nászéjszaka. Az idei évad egyik sláger-operettje kétségkívül a „Nászéjszaka” lesz. Párisban és Budapesten évek hosszú sora óta nem volt olyan szenzációs siker, mint a minőt a „Nászéjszaka” aratott. Az emberek valósággal tomboltak, s vége-hossza nem volt a kacagásnak, az ismétlésnek. Párisban 500-szor, Budapesten 200-szor adták a „Nászéjszakát.” Sajtónak és közönségnek egyhangú volt a véleménye, hogy a „Nászéjszaka” a legötletesebb, legmulságosabb szövegű és legszebb zenéjű operett. Csütörtökön este fogják bemutatni a „Nászéjszakát” a kolozsvári magyar színház tagjai. Gyönyörű, pazar díszletekkel és parádés szereposztásban: Kolbay Ildikóval, Mende Kláival, Farkas Lilivel, László Andorral, Ihász Aladárral, Leővey Leóval. Pénteken este és vasárnap este megismétlik a „Nászéjszaka” előadását.

Jó gyermekek figyeljetelek! Szombaton délután 4 órakor gyermekelőadás lesz az Apollóban. A „Cizmás Kandur” című látványos, tündéri mesejáték fog olcsó helyárakkal színpadra lépni. Jó gyermekeket a szülei el fogják vinni erre a gyermekelőadásra.

Szentgyörgyi István ünneplése! Ne felejtsetek el, hogy szombaton este fogják megünnepelni a legnagyobb élő magyar színművészeknek, a 87 éves Szentgyörgyi Istvánnak bucsuját a színpadtól. Egyetlenegy magyarnak sem szabad erről az ünnepről hiányoznia.

KÖZGAZDASÁG

(—) A Commercial Union Assurance Company Limited Londonban most tette közzé a gigantikus számokat magába foglaló 1927 évi mérlegét, amelyből azt látjuk, hogy biztonsági alapjai a ml pénzünk szerint egy év alatt mintegy öt milliárd lejjel növekedtek. Ez a hatalmas angol biztosító társaság alapítója és viszontbiztosítója a „Britania” Angol-Román Biztosító Részvénytársaságnak, amely vállalat rövid fennállása alatt főképen az ipari és kereskedelmi biztosítások terén erősen megszilárdult és a nagyipari és nagykereskedelmi piacot fokozatosan meghódítja.

Ipari mintavásár Temesváron. Temesvárról jelenti tudósítónk: Köztudomású, hogy a bukaresti nemzetközi gazdasági vilákiállítás jövő év június havában nyílik meg, amelyre azonban máris megkezdődtek az előkészületek. Ezzel kapcsolatban jelenthetjük, hogy a kiállítás ideje alatt Temesváron nagyszabású ipari mintavásár lesz! Ez a mintavásár a Bánság aránylag szépen fejlett iparát lesz hívatva reprezentálni.

Csőd. Temesvári tudósítónk jelenti: Tegnap a temesvári törvényszék megnyitotta a csődöt Keles Miklós vegyeskereskedő ellen. Tényleges vagyon 650.000 lej. Tartozás egymillió 800 ezer lej. Csődtömeg gondnok Szilárd Adolf dr. nagyszentmiklósi ügyvéd.

Temesvár központtal megalakult a Romániai Hitelezői Védegylet textilszakosztálya. Temesvári tudósítónk jelenti: Vasárnap délután tartotta meg a Kereskedelmi és Iparkamarára dísztermében a textil iparosok és kereskedők gyűlésüket, amelyen részt vett egész Erdély és Bánság textil kereskedő társadalma és megalakították a romániai hitelezői Védegylet textilszakosztályát. A gyűlés, amelyen Klein Ernő textilgyári igazgató elnökölt és Kun Richárd, a Kereskedelmi Egyesületek elnöke, valamint Grohmann szebeni posztógyáros, — Dónáth Alfréd dr., főtitkár üdvözölte az egybegyűlteket. Fóris Lajos dr. ismertette a hitelezői védegylet megalakulásának programját és formáját. Felszólaltak Dornhelm Jenő, itteni nagykereskedő, Kun Richárd, aki a védegylet megalakításának fontossága mellett szólt, majd Róth Ottó dr. A gyűlés egyhangúan kimondta a Romániai Hitelezői Védegylet textilszakosztályának megalakulását és annak elnökéül Klein Vikort, a Gyapjuipar r. t. igazgatóját választották. A Romániai Hitelezői Védegylet textilszakosztályának központi irodája Temesváron van.

S. BERGER tükrögyár

Tárgu-Mureş, Str. Morii No. 52.

Szállít mindentféle tükröt.
Vállalja hibás tükrök
javítását és újra
foncsorozását.

2791

Hanglemez ujdonságok!!

Stux maga vérbeli párisi lett.
Kicsi fehér meszelt szoba.
Ali-baba
Halvány sárga rózsza
Ez az a lány
Mi fáj boldog szívem
Kinek a szöke, kinek a barna
Tudom, hogy eszedbe jutok babám
De kár, hogy vége már
Maga nem a régi babám
Ezenkívül az összes magyar lemezujdonságok kaphatók és vidékre postán küldi COMERCIA gramofonosztálya
Brassó, Tehénpiac 4.

2639

SZABÁSZ

ki megfelelő gyakorlattal bír, Minoris szabó cégnél Déva, állandó alkalmazást nyerhet. Levélbeni megkeresésekre a cég részletes felvilágosítással szolgál.

6816

Csoportvezetésre

alkalmas hosszabb gyakorlattal rendelkező asztalosok, valamint fiatalabb kisegítő munkások kik butorszakmában működtek, továbbá kárpliossegdek felvételre. Ajánlatok eddig működés megelölésével

SZÉKELY és RÉTI

Erdélyrészi Butorgyár Rt.-hoz
Tg.-Mureş küldendők.

2755

Bukaresti magyarok
férfi és női szabóműhelye,

ahol a legmodernebb szabászat szerint a legrovidebb idő alatt készülnek el a szakmába vágó mindenféle megrendelések

Nagy választék angol és francia szövetekben

Freskó öltönyök Lei 4400—

Croitoria Schnitzer

9, Calea Griviței No. 9.
(Vis-à-vis de Ministerul de Finanțe)

Olcsó és jutányos árak!!

8900

„Robin Hood” védjegyű

manilla-zsineg

elsőrendű, garantáltan friss áru,
konkurrencián kívüli olcsó árak

E. Sz. G. E. Géposztálya

NAGYSZEBEN—SIBIU, Ső-utca 22.

Viszonteladók megfelelő engedményben részesülnek

Folyószámla: Földhitelintézet

2410

A régi és közismert

„IDEAL” kávé

lerakat.

D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító

București, Strada Carol 37.

Telefon 47/70—

2878

Fiók: Str. Sf. Nicolae Șelari 5.
(Lipsicani mellett) Telefon 15/83.
Az egyetlen üzlet, ahol nagybani áron a legjobb minőségű kávé kapható.

Gazdák

és cséplőgéptulajdonosok figyelmét felhívom olcsó kiadás miatt raktáromon lévő keveset használt elsőrangú gyártmányú gőz és motoros cséplőgarnitúrákra, valamint külön, magános cséplő szekrényt és hajtórót is adok el, olcsó és kedvező feltételek mellett. Esetleg kisebb és nagyobb gépekkel be is cserélem. Gépeim Hoffer és Schrantz, Clayton Schutt-lewort, MÁV. gyártmányúak. Cséplőszekrények gyűrűs és golyós csapágyakkal. Gőzgépek 4 HP-től 10 HP-ig, 6—10 légkörnyomásúak gyűrűs fűcsapágyakkal.

Gyárilag kijavítva teljesen üzemképes állapotban, ugyszintén ajánlom szalmakazalozóimat, tengerimorzsoló és Hoffer löherrefejtőimet jótállással. Raktáron van álló és Kornwal stabil kazán tíz légkörös 38 m tűzfelülettel, egy lángcsöves öbudi hajógyártmányú, továbbá két darab álló gőzkazán, mosoda, kelmefestő esetleg gőztűrdő részére igen alkalmas

Bleier Sámuel, gépműhely

Tárgu-Mureş (Marosvásárhely)

Strada Călárașilor No. 96. (volt Kossuth Lajos-utca)

Művészasszony

Írta: Sz. Solymos Bea (21)

— Tudja kedvesem, a tortát akkor kell enni, amikor gusztusunk van rá — folytatta keszinger Amália. Ha már elromlott a gyömrém, nem is izlik az a torta. Mindent akkor, amikor kívánjuk. Soha semmi érzését nem szabad elnyomni. Megjön annak a reakciója később.

— De a társadalom, a kitűzött cél és kötelességeink ezer akadályt tálnak elénk — lengeztet Dalmá.

— Piu — csak ne hallgasson a társadalomra — az a legnagyobb zsarnok! A legnagyobb uszorás.

— Dehát rettenetes következményei vannak, ha valaki szabadon dobja magát vágyai árjába — vetette ellen a magyar lány.

— Hát ha a törvények szerint élünk — megjutalmaz-e a társadalom? Jól alakoskodó — ez a fő! Minden, minden szabad, csak ne tudják meg — És ha megtudják, — le-

nem. Ép azok törnek pálcát, kik maguk is bűnösök. Azok, akik meg akarják bosszulni saját üres életüket, mely a saját gyávaságuk következménye.

— Könnyű az ilyen független és gazdag embereknek, mint maga Amália!

— Könnyű? csak ezt ne mondja. Higgye el, könnyebb annak, akinek van mit elszéki, akinek van kiért és kivel küzdeni, aki kéréssel kapaszkodik valahogy, akinek van, mit lehet tiporni. Harc nélkül nincs győzelem.

— Minden hibás lépésnek súlyos következményei vannak — okoskodott Dalmá...

— Ah kedvesem, így is fizetünk — úgy a réven-e, vagy a vámon. — mindegy. Az az igaz, elszed tőlünk mindent. Két kézzel arkolással le rólunk az ifjúságot, a szépséget, lelketünk ruganyosságát, az egészséget, a boldogságot, az élet kedvét s mindent, mit egyszer csak a magunkénak hittünk. Elviszi, ha élünk vele, ha nem.

Dalmá lehorgasztotta a fejét, majd tetelen felütötte.

— Mondja kedves Amália, miért nem él maga egy drágább, de előkelőbb penzióban, a bizonyára előkelőbb gondolkodású és társalmiasabb lények élnek, mint például itt? Amália gunyosan, de egyben szomorúan mosolygott.

— Nagyon sokat próbáltam én az emberek megsegítését. Laktam főúri környezetben és szűkösben, éltem szegény paraszt putriában. Voltam én vadorutamban sokféle kávéházakban, de higgye el — a végén mindig. Ha összegezzük — egy eredmény jön ki. Azoknak előkelőbb embertársaságok ennél, akiknek még az ujjuk hegyét sem látja az ember a másikéval összeérni. De a kulisszák mögött ezek sokszor erkölcselenebbek, mint a külső, akiknek törvénytelen gömbölyűsége nagyon visszatetsző volt maga előtt.

— Nagyon pesszimista maga édes Amália!

— Lehet. Ezzé tettek a tapasztalataim. Itéljen a külsőségekről édes leányom! Lehet, hogy az a szegény hisztérikus Marie elhitt erkölcselen életet élt, ahogy mondani szokás. Nem csinál titkot az életből, de gallérosan fizet érte, mert feláldozott mindent, amit például előkelő parkettek hölgyei általában maguknak elsikkasztanak. A felső szobákból, a vagyon pompájában élők, vagy polgári társadalom titkos szeretőket tartó erkölcsi férjes asszonyai, vagy az árnyaság koszorúját hordó ifjú leányok, a legrosszabb félszüzek nem bitorolják-e a tisztességet, a tiszteletet, a morált?

A Rütik és Marie Schützök legalább vállalják elveik és életük következményét. Megszégyellik a társadalom törvényeit, de bünyös nélkül vállalják az ítéletet is.

— Az istenért, ne vonjon bele mindenki. Kivételek csak vannak?

— Lelekem Dalmá — a kivételekről nem beszél. Azokat az előbb említettem, hogy a legszigorúbb pálcatorók, mert meg akarják bosszulni életük asketikus színtelenségét, sivárságát és utólag fáj a gyávaságuk. Megülölködnek a barrikádot, de megölik, aki lerombolja azt. Az erkölcspredikátorok nagy része azokból az anyagokból is verődik össze, akik az élet tüzeitől távol pergetik le a jellemtelen életüket, mert nem rajtuk és jellemük erején múlott, hogy nem kerültek a közéletbe a társadalom törvényeivel. Nem az az erkölcsös, aki a kísértéseket elkerülve tiszta tudott maradni, hanem az, aki az élet zűrzavarából az élet centrumából ki tudott menekülni.

(Folytatjuk.)

Fájdalomtól telt szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagyanya, nagynéni, testvér és rokon

özv. Tóth Józsefné

szül. Papp Mária

életének 76-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 4-én reggel 3 órakor megszűnt élni.

Hült tetemét f. hó 6-án, szerdán délután 3 órakor fogják a Fehéritő-ut 6 sz. alatti gyásházából a református temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Emléke legyen áldott!

A gyászoló család.

„Gewaert“

Fotók,

Lemerek,

Papír!

Eddigi üzletfeleink díjtalan próbákat kapnak!

Egyebek vásárlásánál

10% engedmény!

Ujjonnan felszerelt raktár!

C. ILLYÉS, optikus

BRASSÓ, Kapu-utca.

2986

Lakatosok, asztalosok
figyelmébe!

Képviseletnek Brassó megyére kizárólagosan

Varga János

műlakatos cég bízott meg, ahol minden felszerelés raktáron kapható.

BRASSÓ, Szent János-utca 17. sz.

Segéd munkásnőt

délutáni munkára felvesz a
Brassói Lapok kiadóhivatala

Pathé Frères Paris

Romániában alapítottatott
1908-ban, București,

Calea Victoriei 10.

Értesíti a moztulajdonos urakat, hogy rak-

tárán állandóan kaphatók: „Pathé” mozikészülékek, utolsó model — Eredeti „Pathé” alkatrészek és bármilyen más márkájú alkatrészek. Bármilyen rendszerű lámpához való szénrudak, elsőrendű minőség, gazdaságos használat. Speciális javító fizem. egyetlen romániai mozigép javító, ahol bármilyen márkájú gépet gyorsan és teljes szakavatottsággal javítanak.

Direkt szétvándás az egész országban!!

Felhívjuk a moztulajdonos urak figyelmét arra, hogy az országban nincsenek fiókjaink és lerakataink.

Óvakodjanak utáztatoktól!!

2480

Tegyen próbarendelést

- LEI 24 1 m jó és ellentálló sárga vászon
- LEI 25 1 m erős fehérnemű sifon
- LEI 27 1 m. sifon keményítetlen ellentálló, mosásnál nem romlik
- LEI 28 1 m sárga vászon kitűnő minőségben
- LEI 33 1 m. zefir, garantáltan mosható, nagyon ajánlható
- LEI 34 1 méter jó lepedő vászon
- LEI 34 1 m. finom indián, fehérneműhöz, 90 cm. széles.
- LEI 35 1 m. elzászi kitűnő sifon, fodros, keményítetlen és csodásan mosható.
- LEI 38 1 méter francia cérna musselin, 80 cm széles, garantált színekkel
- LEI 39 1 m. Perkal és karton, garantáltan mosható mintákkal
- LEI 42 1 m. legfinomabb indián, 100 cm. széles
- LEI 45 1 m. finom és különösen tartós sifon
- LEI 55 1 m. kreton, művészies mintákkal
- LEI 55 1 m. különösen finom, 82 cm. széles Reuforcé, a cég specialitása.
- LEI 55 1 m. nyári rips-pichet, jobb minőségű
- LEI 75 1 m. legfinomabb opál és marchizet, fehérneműhöz, garantáltan mosható színekkel
- LEI 80 1 m. praktikus lepedővászon, nagyon tartós, 160 cm. széles
- LEI 85 1 m. puplín, kitűnő minőségben, modern mintákkal ingeknek
- LEI 89 1 m. mosható puplín, 100 cm. széles, garantált színekben
- LEI 99 1 m. marchizet, modern mintákkal, garantáltan színtálló, 100 cm. széles
- LEI 100 1 m. legfinomabb lepedővászon, 160 cm. széles.
- LEI 110 valódi holland vászon
- LEI 120 1 m legfinomabb lepedővászon, 200 cm. széles
- LEI 140 1 m. legfinomabb lepedővászon, 220 cm. széles
- LEI 240 „Fresco” lenpuplín, legjobb minőségben, aljakhoz különösen ajánlható
- LEI 295 1 m. len-puplín, aljak részére, elsőrendű minőség, a ház specialitása
- LEI 325 1 m. valódi len-vászon, 200 cm. széles

Francia, angol, belga, svájci vásznak és lenvásznak minden szélességben.

Vászonárak, selymek, harisnyák.

Külföldön osztiály férfi és női

angol szövetek,
francia szövetek és
modern szövetekből
a leghíresebb angol és francia
gyárak készítményei.

Legelőnyösebben árusítja

ORGHIDAN

alapítottatott 1878-ban.

A Schroll vászonárak lerakata.

Vidékre postán utánvét
mellett szállítunk.

BUKAREST I.

Str. Pânzarii 11.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szöveg apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszholással felelőre rejtett kérdések kérdésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincs hálálékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tiz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjatténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Vaszertergát legalább 2 méterhossz befogó képességgel megvételre ár megjelöléssel keresek. — Vultur gépjármű Mercurea Cluj. 6759

Prima fehér gyapjufonalatszőnyegkészítésre minden tételben szállítok, kívánatra mintát küldök. Binder Oszkár Cluj. 6730

Kellemetlen hajszálak kiirtása

ránckok, szepiők, pattanások, radikális arc-hámlasztás, massage, összes szépséghibák szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet.

2934

Megvételre keresek Hofher és Schranz Purifikátor vagy Rusztón Traktort. Ugyanott eladó 6-os magánjáró Draszler cséplővel. Köteles Tinca. 6776

Eladó ház. Felső Căcova 16 szám, 6 szoba, konyha, mosókonyha, pince, udvar és kerttel. Erdéklődni ugyanott. 6810

POLOSKA-INTO SZER

Biztos hatás. Üvege 25 lej és posta. Kapható Demeter gyógyszerárúháznál Cluj, Cai. Moşilor 2.

Jókarban levő taxiutó forgalmas újjáértelmeztetve eladó. Cim 6784 sz. alatt a kiadóban.

Prima rozsliszt eladó A. Hazay cégnél Weisz Mihály-utca 5. 6787

Hajszálakat gyökereztől kiirtó a „Radio”-szer. Rögtön hatás. Ára 300 L. Hirsch Aladárné kozmetikus Turda, Str. Traian 51-a. 6761

Allást nyerhet

Kerestetik egy fiatal borbélysegéd azonnali beépítésre. David Imre fodrásznál Mercurea Cluj. 6811

Ügynökök, férfiak, nők keresetnek kelendő áru eladásához. Fix és jutalék „Unitas” fatereskedés Raktárház-u. 6-8. 6814

Jóforgalmu üzlettemhez pénzes társat keresek Cim 6751 sz. alatt a kiadóban.

HAMBURG-SÜD és BALTIC-AMERICA-LINE

A legnagyobb, a legmodernebb és leggyorsabb gőzhajó Dél-Amerikában!!

Rendszeres indulások: HAMBURG-ból és DANZIG-ből ARGENTINIA-ba URUGUAY-ba, BRAZILIA-ba, az EGYESÜLT ÁLLAMOK-ba és CANADA-ba a „Cap Arcona”, „Cap Pollino”, „Cap Norte”, „Monte Sarmiento”, „Monte Olivia”, „Monte Cervantes”, „Polonio”, „Estonia”, „Lituanía” stb. kényelmes gőzhajókkal.

Hamburg-Brazília 12 nap alatt!
Hamburg-Argentína 15 nap alatt!

Menetjegyeket és díjtalan felvilágosítást küld:

HAMBURG-SÜD
Bucureşti, Bulev. Dinicu Golescu 41 bis
(a Gara de Nord kijáratánál)

TIMIŞOARA, I. C. Brătianu No. 6.
CERNAUŢI, Regelu Ferdinand 27.
CHIŞINĂU, Negustorilor 22.

Favidéken jöberendésű kétkeretes gőzfűtőrendszer megtelelő tökével társat keresek. Bérvágást vállalkoz. Bérbe- adom vagy esetleg el- adom. — Levelekre nem válaszolok, csak személy- lyesen tárgyalok. Pauloni Cluj. Péter Mózes 6737

Allást keres

Uruló tisztító özevgy el- vállalni uriház vezetését esetleg gondnoknői ál- lást. — Ajánlatokat özev. Benkő Béláné Gurahont Arad megye címre kér 6815

Vegyes

Viola mérnök és Moll műépítész kolozsvári cég építési kirendeltsége Bras- só, Vasut-u. 76, terve- zési és vállalkozási felhi- vásokat Brasov II, Casaşa postala címre kéri. 6505

Nyarlók! Butorozva kiadó a város legszebb helyén 2 szoba konyha, fürdőszoba azonnal beköl- tözhető. Cim 6783 szám alatt a kiadóban. 6783

Erdély

központjában

vasuti fővonal mentén egy 7.000.000 lejnél több értéket képviselő prima termő

mintagazdaság

családi okok miatt

5.000.000 lejért

sürgősen eladó.

Lehetőskor cca 2 millió li- zetendő. A többi előnyös

kiszámításban segít és vá- laszholással ellenében felvilá- gosítást nyújt.

Lőfi Gyula

kizárólagos megbízott

Turda.

Az 510 holdas birtok, mely távolabbi megyében van mint a fent írt, már eladott

Lőfi. 4372

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. David György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24000 címszót tartalmaz. I. Román-Magyar rész 80.-; II. Magyar-Román rész 80.-; a két rész együtt kötve egész vászon kötésben 180.- lej; díazes félbőr kötésben 240.- lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

Versenyárgyalási hirdetmény

A Brassóban. Kapu-ucca 35. sz. alatti épületben levő kisebbik üzemhelyiség nyilvános írásbeli és azt követő szóbeli versenyárgyaláson bérbeadatik. A versenyárgyalás június hó 16-án, szombaton délután 4 órakor tartatik meg a Szele Bela dr. és Harmath Zoltán dr. ügyvédek irodájában, Kapu-ucca 64-66, első emelet. A zárt írásbeli ajánlatok is ide adandók be és a versenyárgyalási és bérleti feltételek is ott tekinthetők meg a versenyárgyalás napján déli 12 óráig köznapokon délelőtt 10-12 és d. u. 4-6 óra közötti időben.

A legkisebbik Horváth lány

operette összes dalai hanglemezen kaphatók a COMERCIA gramofon osztályában BRASSÓ, TEHÉNYIAC 4. 2689

INGYEN HAT REGÉNYT KAP

260-400 oldal diszvásonkötésben dús aranyozással

a magyar és külföldi MODERN REGÉNY-IRODALOM SZINE-JAV

1-24 számú sorozatából az alábbi feltételek szerint

1. Schnitzler, Hajnali mérkőzés
2. Dani, Utazás egy házmesteri falke
3. Dupuy, A sakkjátékos [körül]
4. Mandelstamm, Hollywood
5. Szini Gyula, Dr. Homo kísérlete
6. Fouchardière, Ha nagyjaink vissza- térnek
7. Toudouze, Aki ellopta a Colfáramot
8. Dominik, Atlantis feltámadása
9. Galopin, A vörös szandál
10. Andal, Álmodok asszonya
11. Frondale, A fejedelmi autó
12. Dominik, Egő piramis
13. Dekobra, Leányzódketés
14. Maugham, A mágus
15. Bennett, Páros és félér
16. Bennett, Lord Raingo
17. Duse, Dr. Smirno naplója
18. Erskine, Szép Heléna magánélet
19. Wodehouse, Psmith, az újságtör
20. Toudouze, Vulkanok ébresztője
21. Fouchardière, Mikor öngyásga va
22. Wallace, Az elveszett millió
23. Drault, Polgármester ur, mint turista
24. Michaelis, A gyöngygyakék

A sorozat egyes kötetének ára külön-külön fűzve 55 lei, diszvásonkötésben 88 lei. Mindazok számára azonban, akik rendelésüket azonnal b. küldik: hat kötetre egy ingyen kötet, tizenkét kötetre három

gyen kötet, tizenhét kötetre pedig

6 KÖTET INGYEN

jár, így 18 kötet árért 24 kötetet szállítunk. Mindenki

saját tetszése szerint állítja össze

fenti számokból úgy a fizetendő, mint az ingyen köteteket, minde- ugy válogatja össze rendelését, ahogy akarja. — Ha pénzt előre beküldi, portó és költségmentesen szállítjuk úgy a fizet- mint az ajándékköteteket, így az ajándékköteteket

ingyen és portómentesen

kapja. — Rendelését azonnal küldje be, mert ha a sorozat egyes kötetei elfogynak, később nem pótolhatók. Tessék e szelvényt kívágni, pontosan kitölteni, nem találót gondosan kitöl- és levelezőlapra ragasztva vagy borítékban beküldeni!

T. Libraria LEPAGE könyvkereskedés - CLUJ (Kolozsvár)
Megrendelem a Sine-Java huszonegy számát, vagyis a fenti teljes sorozat fűzve - kötve - előfizetem - utánvétellel: 18 kötet árát fizetem 6 ingyen tizenöt kötetet: 12 fizetve 3 ingyen, hét kötetet: 6 fizetve 1 ingyen. Egy kötet ára ötvenöt lei, kötve nyolcvanné lei. Kérem a kötetes sorozatot egyszerre, — szállít- részletben kérem és pedig nyomban küldendő kötet, hó

..... kötet, hó én kötet, hó én kötet, hó én beküldtem Leírt, kérem portó és költségmentesen

Fizetem a számot

Összesen kötetet, ingyen kapom a ezámot

Név és foglalk.

Cím:

Kifutó fiút felvesz
a Brassói Lapok kiadóhivatala.

»TECHIRGHIOI«

»Aurora« Villa

a tenger partján, az Eforia-fürdő mellett. Meg- nyílik június 1-én. — Szobák előjegyezhetők

Societatea „Techirghioiul“-nál,
Bucuresti, Str. Paris 4.